

1 ponedjeljak, 17.09.2007.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženi je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 09.08h

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro svima. Dobro jutro, gospodo  
6 sekretaru, molim najavite predmet.

7 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet  
8 IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih.*

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

10 Svi optuženi su prisutni.

11 Kad je reč o timovima Odbrane, vidim da nisu prisutni gospodin Ostojić i  
12 gospodin Bourgon.

13 A u Tužilaštvu su tu gospodin Thayer, gospodin Nicholls i gospođica  
14 Šoljan. A šta je sa gospodinom McCloskeyem?

15 G. NICHOLLS: [simultani prevod] On danas nije mogao da dođe pre podne.  
16 Možda će kasnije doći, ali nisam siguran.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

18 Pre nego što se uvede svedok, imamo nekoliko preliminarnih pitanja. U  
19 petak je Tužilaštvo podnelo podnesak tražeći dozvolu da se izmeni spisak  
20 dokaznih predmeta po 65ter, u pogledu 7 dokaznih predmeta koji se odnose na  
21 svedoka 100. Da li Odbrana zauzima neki stav? Pitam vas da li možete da  
22 odgovorite, budući da nemamo puno vremena. To je problem s kojim smo suočeni.  
23 Čini se da sami dokumenti nisu baš tako dramatični, da tako kažem. Kod god da je  
24 odgovoran za ovo, znam da gospodin McCloskey nije tu, ali mi bi smo više voleli  
25 da je taj podnesak podnet nekoliko dana ranije.

26

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Slažem se, ja sam odgovoran zbog toga.  
2 Izvinjavam se. Primerke dokumenata sam dostavio kolegama iz Odbrane tokom  
3 sednice u petak, tokom prve pauze, i rekao da ću ubrzo podneti podnesak pa sam  
4 pokušao što više o tome da ih obavestim.

5 Razgovarao sam sa kolegama, ne znam da li ima prigovora; barem ja još  
6 uvek nisam čuo da ima neki prigovor. Ja se izvinjavam što sam tako kasno podneo  
7 taj podnesak. Kao što ste rekli, dokumenti nisu dramatični u smislu da su svi  
8 povezani ili se na njih poziva u stvarima koje je on jasno naveo tokom  
9 razgovora. Dva dokumenta su, naime, i korišćena tokom razgovora.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kao što sam rekao, pokušajte da takve  
11 podneske podnosite što je ranije moguće. Ovog vikenda nama to i nije bilo toliko  
12 bitno budući da smo imali sastanke kako bi doneli odluke o pitanjima koja su  
13 pokrenuta prošle nedelje i uskoro ćemo doneti i odluku u pogledu onoga o čemu  
14 smo govorili u petak. No, molim Vas da ubuduće trudite se da to što ranije  
15 podnesete.

16 Da li treba da zaključim da nema prigovora? Onda se udovoljava zahtevu  
17 Tužilaštva.

18 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Zahvaljujem se kolegama na tome i primio  
19 sam k znanju ono što ste mi rekli, časni Sude. Hvala.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Imamo još jedan zahtev za  
21 zaštitne mere za svedoka 116, koji će svedočiti ubrzo. On ili ona, kako ne bih  
22 otkrio identitet, taj svedok je već svedočio u jednom drugom predmetu, na  
23 suđenju Miloševiću i tada je svedok imao pseudonim, izobličjenje glasa i lika.

24

25

26

27

28

29

30

1 U suštini, te zaštitne mere i dalje ostaju na snazi, osim ukoliko donesemo  
2 odluku da se izmene. Tako da, ukoliko niko ne traži da se izmene te zaštitne  
3 mere, mi ćemo udovoljiti zahtevu.

4 Gospodine Haynes?

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Mi smo juče razgovarali o tome. Protivit  
6 ćemo se zahtevu za zaštitne mere i zatražit ćemo da se primenjuje nalog... da se  
7 nalog za zaštitne mere iz predmeta *Milošević* od 21. novembra 2003. godine  
8 poništi.

9 Ovaj zahtev je veoma kasno podnet, a temelji se na informacijama koje  
10 postoje već 4 godine, a taj svedok je već 4 puta trebao da svedoči u ovom  
11 predmetu - u oktobru prošle godine, zatim u maju, junu i julu ove godine, i na  
12 posletku, u sredu ove nedelje. I iznenađujuće je da smo u petak radili samo  
13 tokom jedne sednice, a niko nam nije rekao da će se taj podnesak tokom tog dana  
14 kasnije podneti.

15 Ja sam razgovarao sa gospodinom Nichollsom, budući da gospodin McCloskey  
16 danas nije tu i imamo izvesnih poteškoća zato što nešto od dokumenata koji su  
17 osnova odluke u predmetu *Milošević* su dokumenti do kojih mi ne možemo doći. Mi  
18 još uvek nismo dobili odluku Pretresnog veća u predmetu *Milošević*. Zapravo  
19 postoje dve takve odluke i još uvek nismo dobili poverljive anekse podnesku  
20 Tužilaštva za zaštitne mere koje je Tužilaštvo podnelo u tom predmetu.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tako da, dok god ne dobijemo te dokumente, bit ćemo ograničeni u argumentima  
2 koje bi smo izneli Sudu.

3 No, da Vam kažem, suština je da je ovaj svedok govorio o činjenicama  
4 koje se tiču ovog predmeta na javnoj sednici ranije, a onda u predmetu *Milošević*  
5 je taj svedok imao zaštitne mere kada je svedočio o stvarima koje su potpuno  
6 drugi predmeti, koje nemaju veza sa ovim predmetom. I pod dva, okolnosti koje su  
7 postojale zašto je taj svedok dobio zaštitne mere 2003. danas više nisu takve.

8 SUDIJA AGIUS: /nedostaje simultani prijevod/

9 G. HAYNES: [simultani prevod] No, da skratim stvari, ja sam svestan toga  
10 šta će verovatno gospodin McCloskey danas raditi. Ja ne želim da ga sprečim u  
11 tome, ali smatram da bi najbolje bilo da za sutra prepodne odredimo da se vodi  
12 rasprava na ovu temu.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Odlazemo ovo pitanje do sutra  
14 ujutro. Mi smo Vam u petak obećali da ćemo iskoristiti preostalo vreme tog dana,  
15 kao i kasnije vreme koje imamo, kako bi smo doneli odluku o pitanjima koja su  
16 bila pokretana prošle nedelje. Mi ćemo se tim pitanjima baviti usmeno, jedno po  
17 jedno.

18 Jedno od tih pitanja pokrenuli su svi timovi Odbrane u zajedničkom  
19 podnesku od 12. septembra. Tužilaštvo je usmeno odgovorilo na taj podnesak  
20 sledećeg dana, ili dva dana kasnije. Najpre ću početi sa time.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Zajednički podnesak Odbrane traži pojašnjenje usmene odluke Pretresnog  
2 veća od 9. marta ove godine, u pogledu primene pravila 65ter. Pretresno veće je  
3 delimično zbunjeno zašto ste smatrali da je potrebno da se razjašnjava ova  
4 odluka. Usmena odluka na koju se pozivate u zajedničkom podnesku eksplicitno  
5 kaže, citiram: "Materijal koji je određen za korišćenje u dodatnom ispitivanju  
6 ne mora biti naveden na spisku po pravilu 65ter ili da mu bude dodeljen broj po  
7 pravilu 65ter, pre nego što se taj materijal koristi u sudnici."

8 Možda je zabuna nastala zato što ste vi... ste se koncentrisali na jednu  
9 drugu izjavu Pretresnog veća u toj istoj odluci, ali koja se odnosi na nešto  
10 potpuno drugo, a svakako ne na korišćenje dokumenata po pravilu 65ter tokom  
11 dodatnog ispitivanja.

12 U našoj odluci, Pretresno veće nigde nije reklo da, kako bi se dokument  
13 koristio, Tužilaštvo mora da pokaže da unakrsno ispitivanje... takvo unakrsno  
14 ispitivanje razumno nije moglo biti očekivano. Ova odluka je takva da ona  
15 nikakve uslove ne zacrtava... preduslove. Kao što smo već rekli, to je opšte  
16 načelo koje će važiti... koje važi, kako za Tužilaštvo, tako i kasnije za  
17 Odbranu.

18 Kad je reč o nekim "iznenađenjima", do kojih dođe zato što se  
19 primenjuje ova odluka, Pretresno veće će, od slučaja do slučaja, razmatrati  
20 argumente strana, ukoliko strane kažu da nisu znale da će ti dokazi biti  
21 predočeni. Konkretni slučaj koji navodi Odbrana u pogledu svedoka 101 prvo  
22 ilustruje taj slučaj.

23 Stoga, Pretresno veće smatra da nema potrebe da o ovom pitanju donosi  
24 neku opštu odluku, budući da će za svaki slučaj se okolnosti zasebno razmatrati.

25

26

27

28

29

30

1 I prošle nedelje je bilo takvih slučaja, kada smo tako i postupili.

2 O ovom slučaju, Odbrana u zajedničkom podnesku traži pravni lek koji mi  
3 odbijamo.

4 Kada je reč o osporavanju kredibiliteta svedoka strane koja ga je  
5 pozvala, sećate se da smo o tome imali raspravu u petak i obećali smo da ćemo  
6 doneti odluku. Kao što vam je poznato, ovo nije novo pitanje u ovom postupku i  
7 uskoro ću se osvrnuti na to.

8 Ukoliko postoje neke nesigurnosti, neizvesnosti, mi bi smo želeli da  
9 jasno stavimo do znanja da odluka koju smo doneli u slučaju svedoka Simanića, a  
10 gospodin McCloskey se u petak pozivao na taj slučaj, kao i više timova  
11 Odbrane... želimo jasno da stavimo do znanja da ova odluka nije bila samo vezana  
12 za okolnosti tog svedoka... i upitni status da li je to svedok Tužilaštva,  
13 Odbrane ili Veća. Po mišljenju većine Veća, a ja se ne slažem s tim mišljenjem,  
14 svaka strana može da osporava kredibilitet svog svedoka, delimično ili u  
15 potpunosti.

16 Razlozi našeg stava, odnosno tog stava, navedeni su u zasebnom mišljenju  
17 mog kolege, sudije Kwona, u odluci od 29. aprila 2004. godine, a koja se  
18 odnosila na poverljivu odluku Pretresnog veća od 20. januara 2004. godine, u  
19 predmetu *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*. Nema potrebe da sad ovde ponavljam  
20 iste argumente. Međutim, dovoljno je reći da većina sudija u ovom predmetu je  
21 mišljenja da na ovakvom sudu, gde profesionalne sudije donose odluke o  
22 činjeničnim i pravnim pitanjima, starovremenska, premda možda arhaična pravila, da  
23 se zabranjuje ili ograničava osporavanje kredibiliteta vlastitog svedoka, a što  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 se primenjuje u nekim pravnim sistemima *common law*a, se ne mogu ovde primeniti.

2 Upravo jednostavno rečeno, kao što je moj kolega, sudija Kwon, naveo u  
3 svom delimično suprotnom mišljenju, nijedan od tih razloga koji su u osnovi  
4 takvih pravila, ne važe na ovom sudu i po mišljenju većine sudija, na svakoj  
5 strani je da odluči u kojoj meri i u čemu će se osporavati verodostojnost  
6 svedoka i jasno je da Veće... da strane idu tim putem na vlastiti rizik.

7 Međutim, Pretresno veće je u većini uvereno da strane mogu... da sudije mogu da  
8 odluče o kredibilitetu svedoka u celini ili delimično, na osnovu ispitivanja.

9 Ja sam prethodno odlučivao u svim predmetima u kojima sam do sada radio,  
10 konkretno u predmetu *Brđanin* i u *Oriću*, ja ostajem pri stavu koji sam tada odneo  
11 i zbog toga se ja delimično ne slažem s ovom odlukom.

12 Sada vam je jasno koji je naš stav kad je reč o osporavanju  
13 kredibiliteta vlastitih svedoka.

14 Tokom prošle nedelje, pokrenuto je još jedno pitanje koje se odnosi na  
15 spisak po pravilu 65ter, odnosno dokumente po pravilu 65ter. Gore navedene  
16 odluke se očigledno odnose na prigovore koje je iznela Odbrana u pogledu  
17 prihvatljivosti dokumenata koje je Tužilaštvo koristilo tokom dodatnog  
18 ispitivanja svedoka i sećate se da smo odložili za kasnije usvajanje nekih od  
19 tih dokumenata upravo u očekivanju odluke po zajedničkom podnesku Odbrane, kao i  
20 u pogledu toga da li strana može da osporava kredibilitet vlastitog svedoka.

21 Ono što ćemo sada reći je da u meri u kojoj prigovori su se  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 pozivali na pravilo 65ter ili na korišćenje tih dokumenata za osporavanje  
2 kredibiliteta svedoka, logična je posledica onoga što smo danas rekli. Pretresno  
3 veće odbacuje to konkretne prigovore i to konkretno ja sada govorim o  
4 dokumentima koji su korišćeni tokom svedočenja Milomira Savčića i Nedeljka  
5 Trkulje.

6 Svedoci su, u izvesnim trenucima, rekli nemaju nikakvih saznanja o nekim  
7 dokumentima, a u nekim slučajevima čak i o onom o čemu se govorilo u tim  
8 dokumentima. Mi smatramo da to ne sprečava usvajanje u spis takvih dokumenata.  
9 To je opšte načelo. Oni se mogu ispostaviti veoma relevantni za donošenje odluke  
10 o kredibilitetu svedoka ili nečeg drugog. Moguće je da je priroda dokumenata iz  
11 svedočenja svedoka takva da postoji neki argument koji se može izneti protiv  
12 usvajanja takvog dokumenta, naprimer na temelju relevantnosti dokumenta. No, o  
13 tome će se odluka donositi od slučaja do slučaja.

14 I u ovom slučaju, a sada ponavljam, to se odnosi samo u vezi sa  
15 svedocima Milomirom Savčićem i Trkuljom, mi smo uvereni da dokumenti koje je  
16 Tužilaštvo predočilo su prihvatljivi i mogu se usvojiti u spis, te s toga  
17 nalažemo da se oni usvoje u spis.

18 Gospodine Josse je tijekom prošlog tjedna pokrenuo pitanje u vezi s  
19 dokumentom P528, a to je izvještaj Ujedinjenih naroda o Srebrenici, s datumom od  
20 15. oktobra 1999. i Tužitelj bi želio uvrstiti u spis taj dokument. Saslušali  
21 smo argumentaciju u vezi s tim pitanjem prošlog tjedna, prošlog petka. Izvještaj  
22 UN-a o Srebrenici velik je, opširan izvještaj koji su Ujedinjeni narodi, kao što  
23 sam kazao, objavili 1999., a u vezi sa događajima povezanim sa padom Srebrenice.

24  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1           Neki timovi Obrane, osobito tim generala Gvere, i u jednoj određenoj  
2 mjeri, tim gospodina Miletića, iznijeli su razloge zašto smatraju da ne bi  
3 trebalo uvrstiti taj dokument u spis. Mi smo o tome dosta razmišljali, a već i  
4 tijekom iznošenja usmenih argumenata, naznačili smo da ćemo se tim pitanjem  
5 posebno pozabaviti.

6           Moram kazati da smatramo da nema ničega u prirodi tog dokumenta što bi  
7 ga činilo neprihvatljivim za uvrštavanje u spis i imamo na umu da su ga u spis  
8 uvrstila i dva druga Vijeća koja su se bavila predmetima povezanim s pitanjem  
9 Srebrenice. S druge strane, mi smatramo da se postavlja pitanje relevantnosti i  
10 na koji način valja koristiti taj dokument. Kao i s drugim dokumentima, svaka  
11 strana u postupku može izabrati određene dijelove tog dokumenta koji će  
12 koristiti sa svjedocima, bilo tijekom glavnog, bilo tijekom unakrsnog  
13 ispitivanja, što onda možda dovesti do toga da će se dijelovi tog izvještaja  
14 uvrstiti u spis.

15           Nadalje, mi smo svjesni toga da su, u najmanju ruku, general Smith i  
16 Richard Butler, a to su budući svjedoci u ovom postupku, da su se oni oslanjali  
17 na ovaj dokument prilikom sastavljanja svojih izvještaja koji će biti ponuđeni  
18 Vijeću na usvajanje. U jednom trenutku, očigledno bit će nužno za Vijeće da može  
19 pregledati te dijelove izvještaja na koje se pozivaju ta dvojica svjedoka  
20 prilikom pisanja vlastitih izvještaja, a možda će biti potrebno da, kako bi smo  
21 mogli procijeniti dokaze, da bude potrebno i pogledati i druge dijelove  
22 izvještaja.

23           I konačno, strane u postupku mogu izravno, dakle ne putem svjedoka,  
24 predočiti neke dijelove od tog izvještaja, kako bi potkrijepili neku svoju  
25 argumentaciju. Međutim, mi ne smatramo da je nužno za ovo Raspravno vijeće da  
26 pred sobom ima cijeli taj dokument, kao što je to zatražio Tužitelj. Mi se  
27 slažemo sa tvrdnjom Obrane da bi to Obranu dovelo u situaciju u kojoj ne bi  
28 mogla točno utvrditi koji dijelovi izvještaja će se doista koristiti.

29           Strane u postupku bi možda mogle razmisliti o tome da se međusobno  
30 dogovore oko toga koji će dijelovi izvještaja ući u spis. Međutim, mi ne

1 smatramo da je nužno da dođe do takvog dogovora. Kao što sam već kazao, mi smo  
2 spremni prihvatiti dijelove izvještaja koji će ponuditi bila koja od strana u  
3 postupku, tako dugo dok bude u stanju argumentirati relevantnost i važnost tih  
4 dijelova teksta.

5 Dakle, time smo riješili sva pitanja od prošlog tjedna.

6 Da li želite još nešto pokrenuti?

7 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, želim samo reći da bi idućeg  
8 svjedoka trebalo upozoriti na njegova prava...

9 SUDIJA AGIUS: /nedostaje simultani prijevod/

10 G. NICHOLLS: [simultani prevod] ...ja sam mu kazao već da će se to  
11 najvjerojatnije dogoditi i on zna za tu situaciju.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Da li su potrebne zaštitne  
13 mjere?

14 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ne.

15 [Svjedok ulazi u sudnicu]

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan, gospodine Škrbić. Dobro  
17 došli pred ovaj Sud. Ubrzo ćete započeti sa svojim iskazom, no prije no što to  
18 učinite, potrebno je da pročitate svečanu izjavu

19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 kojom ćete se obvezati da ćete govoriti istinu. Poslužiteljica Vam pruža tekst  
2 te svečane izjave i molim Vas da ga pročitate na glas.

3 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu, i  
4 ništa osim istine.

5 SVJEDOK: PETAR ŠKRBIĆ

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Izvolite sjesti. Udobno se  
7 smjestite.

8 Gospodin Nicholls bit će prvi koji će Vam postavljati pitanja, a nakon  
9 toga uslijedit će razni timovi Obrane. Međutim, prije no što započnete sa svojim  
10 iskazom, skrenuta mi je pozornost na to da, budući da ste osobno proživjeli neke  
11 od tih događaja, bilo bi dobro da Vas upozorim na jedno pravo na koje uživete  
12 prema našem pravilniku. Ono se odnosi na Vaše pravo sebe ne morate inkriminirati  
13 time što ćete odgovoriti na određena pitanja.

14 Mogućnost postoji, iako ja ne tvrdim da će se to doista i dogoditi, da  
15 se Vama postave pitanja na koja, ako istinito odgovorite, da bi Vas to moglo  
16 izložiti krivičnom postupku. Ja znam da je Vama to već objašnjeno, no ja kao  
17 predsjedavajući sudac moram također Vam dati objašnjenje. U takvoj situaciji, Vi  
18 od nas četvero sudaca koji smo pred Vama, možete zatražiti da Vas se oslobodi  
19 obveze da odgovorite na to pitanje.

20 Ako se mi uvjerimo da bi bilo ispravno Vas osloboditi takve obveze, mi  
21 ćemo to i učiniti.

22

23

24

25

26

27

28

29

30



- 1 O: Rođen sam 20. oktobra 1946. godine.
- 2 P: I da li bi ste vi sebe, po svom etničkom podrijetlu, opisali kao  
3 bosanskog Srbina?
- 4 O: Da.
- 5 P: Kao što sam Vam kazao kada smo se susreli u subotu, nastojat ću da ne  
6 morate ovdje sjediti dulje no što je potrebno i zato ću pokušati proći kroz sva  
7 pitanja što je brže moguće.
- 8 Kao prvo, htio bih nešto reći o Vašoj vojnoj obuci. Ispravite me ako  
9 negdje pogriješim. 1966. pohađali ste vojnu akademiju u Beogradu. Je li to  
10 tačno?
- 11 O: 1965. godine počeo sam da pohađam.
- 12 P: Hvala. Koliko dugo ste pohađali akademiju?
- 13 O: Dve godine sam se školovao u vojnoj akademiji kopnene vojske u  
14 Beogradu, a jednu godinu sam išao u Zadar u školu... ovaj, u Akademiju protiv-  
15 vazdušne odbrane, da bi potom bio vraćen u Batajnicu i 1968. godine sam  
16 završio... sa završetkom raketne škole protiv-vazdušne odbrane, završio sam  
17 vojnu akademiju.
- 18 P: I što je bio idući korak u Vašoj vojnoj karijeri?
- 19 O: Po dobijanju čina potporučnika, raspoređen sam u jedinice protiv-  
20 vazdušne odbrane u okolini Beograda, gde sam radio sve do 1971. godine...  
21 pardon, do 1981. godine. Da li je potrebno da neke detalje tu objašnjavam? Nema  
22 potrebe, mislim. Te dužnosti i tako. Onda sam otišao u visoku vojno-političku  
23 školu, da završim tu školu, koju sam završio i ostao za nastavnika, gde sam  
24 predavao predmet koji se zvao Dijalektika društva, a to je ustvari filozofija.  
25 1985. godine sam premešten u Savezni sekretarijat za narodnu odbranu,  
26  
27  
28  
29  
30

1 u Upravu za moralno vaspitanje.

2 P: I, molim Vas, možete li nas ukratko sada dovesti do 1993? Ako možete  
3 navesti na kojim ste sve položajima bili.

4 O: Evo, odmah ću to da uradim. Nakon reorganizacije Saveznog  
5 sekretarijata za narodnu odbranu bivše Socijalističke Federativne Republike  
6 Jugoslavije, politička uprava iz toga sekretarijata je preformulisana u Upravu  
7 za moralno vaspitanje u Generalštabu, pa sam bio u Generalštabu Vojske  
8 Jugoslavije, u toj upravi, načelnik prvog odeljenja, Odeljenja za moral, sve do  
9 1993. godine. U 1993. godini, kratko vreme sam bio načelnik, odnosno direktor  
10 Vojno-izdavačkog i novinskog centra, sve do odlaska u Vojsku Republike Srpske, a  
11 to je bilo 17. novembra 1993. godine.

12 P: Možete li nam reći na kojem ste položaju bili u VRS-u i kojem  
13 korpusu?

14 O: Ja sam otišao u 2. krajiški korpus. Bio sam na dužnosti pomoćnika  
15 komandanta korpusa za moral, verske i pravne poslove, do 24. jula, čini mi se da  
16 je tako bilo, 1994. godine, kada...

17 P: U redu. Zaustavit ću Vas ovdje na trenutak. Možete li objasniti kako  
18 to da ste otišli upravo u 2. krajiški korpus?

19 O: Tako su me rasporedili kad sam se javio u Glavni štab Vojske  
20 Republike Srpske.

21 P: Je li to također bilo na području gdje ste Vi rođeni?

22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 O: Komandno mesto 2. krajiškog korpusa je bilo na Oštrelju, kod Drvara,  
2 a to je od mog rodnog mesta udaljeno sedamdesetak kilometara, od Glamoča. Možda  
3 nije baš tačno toliko, ali tu je negde.

4 P: U redu. Nastavite, molim Vas. Što se dogodilo sa Vama u julu 1994?

5 O: Dobio sam obaveštenje da moram hitno da se javim u Glavni štab Vojske  
6 Republike Srpske, radi rasporeda na novu dužnost. A kad sam došao u Glavni štab,  
7 rečeno mi je da ću bit predložen za postavljenje za pomoćnika komandanta za  
8 organizacijsko-mobilizacijske i personalne poslove. I onda sam i postavljen,  
9 pošto je to... postavljenje na mesto generala je u nadležnosti predsednika  
10 Republike.

11 P: U redu. A kada ste promovirani u generala u VRS-u?

12 O: Pa, kol'ko se ja sećam, to je bilo 23. juna 1995. godine, jer general  
13 mora da provede izvesno vreme na dužnosti u činu pukovnika, da bi stekao izvesna  
14 iskustva da... i... i mogućnost da bude unapređen u čin u generala. A povodom  
15 28. juna.

16 P: Kada ste se povukli iz VRS-a?

17 O: 31. decembra 1996. godine.

18 P: I što bi onda idući korak u Vašoj karijeri?

19 O: Ja nisam ispunjavao, u to vreme, uslove za penziju, pa sam ja bio  
20 neraspoređen u Vojsci Jugoslavije, dok nisam ispunio zakonske uslove za  
21 penzionisanje, a to se steklo tek 2001. godine.

22 P: U redu. Nakon decembra 1996., gdje ste otišli? Jeste li otišli u  
23 Republici Srp...jeste li ostali u Republici Srpskoj ili ste otišli u Beograd?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Otišao sam u Beograd.
- 2 P: A kada ste 2001. godine otišli u mirovinu, s kojim činom ste otišli?
- 3 O: General potpukovnik.
- 4 P: U redu. Reći ću, radi zapisnika, da vidim da pred sobom imate jedan  
5 dokument, čini mi se da je to jedna bilježnica. Možete li reći što ste to  
6 donijeli sa sobom u sudnicu?
- 7 O: Ovo je beležnica koju sam ja dobio od Vas i čista je, nema ništa u  
8 njoj. Pripremio sam je ako mi bude bilo potrebno da nešto zabeležim, a ovo je  
9 fascikla mog razgovora sa gospodinom Petrom /?Peterom/ McCloskeyem 12. 07. 2005.  
10 godine, na srpskom jeziku. I nemam ništa više. Olovku.
- 11 P: U redu. Ako se budete željeli poslužiti bilješkama s tog razgovora,  
12 molim Vas da nam to i kažete.
- 13 Transkript Vašeg razgovora iz 2005. godine s predstavnicima  
14 Tužiteljstva, Vi ste pregledali transkript tog razgovora na svojem jeziku, je li  
15 tako?
- 16 O: Pregledao sam ga.
- 17 P: I u subotu, kada ste se sa mnom susreli, unijeli ste različite  
18 ispravke i komentare u zapisnik tog razgovora. Je li to tačno?
- 19 O: Da, tako je.
- 20 P: Htio bih da sada pređemo na juli 1995. godine, u vrijeme kada ste  
21 bili pomoćnik komandanta u Glavnom štabu i moliti ću Vas da vrlo kratko opišete  
22 Raspravnom vijeću što su bile Vaše glavne zadaće pomoćnika za organizacijsko-  
23 mobilizacijske i personalne poslove. Ako to možete opisati na najkraći mogući  
24 način.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30



1 O: Zaista ću nastojati da budem kratak, jer je to prilično široka  
2 oblast. Počet ću od organizacije. Organizacija Vojske Republike Srpske kad sam  
3 ja došao bila je već uspostavljena. Ja nisam imao tu puno posla.

4 Mobilizacija i popuna vojske je bila u mom sektoru, sa stanovišta  
5 potrebe vojske za mobilisanjem žive sile i materijalnih sredstava, ali sam čin  
6 mobilizacije i pozivanja ljudi u vojsku je bio u nadležnosti ministarstva  
7 odbrane Republike Srpske.

8 Personalni poslovi su bili najobimniji i njih sam najviše i obavljao. A  
9 ukratko da vam kažem da tu spada: školovanje oficira i podoficira,  
10 raspoređivanje starešina, priprema dokumenata za njihovo postavljenje na  
11 formacijska mesta, priprema dokumenata za unapređenje starešina, priprema  
12 dokumenata za odlikovanja i dokumenata za premeštanja iz jedne jedinice u drugu.  
13 Možda ima još nekih sitnih detalja.

14 P: Hvala. 11. jula 1995., gdje ste se nalazili?

15 O: Kol'ko se ja sećam, nalazio sam se u Han Pijesku, na pozadinskom  
16 komandnom mestu.

17 P: Tko Vam je, u to vrijeme, bio izravno pretpostavljeni?

18 O: Meni je uvek, tokom celog rata, bio pretpostavljeni komandant Glavnog  
19 štaba. Ni u jednom momentu nisam imao drugog pretpost... nekog drugog  
20 pretpostavljenog.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle general Mladić?

2 O: General Mladić.

3 P: Sada bih htio s Vama razgovarati o nekim dokumentima. Prvi dokument

4 je 02899. Za nekoliko trenutaka ovaj dokument će se pojaviti pred Vama na

5 ekranu, na Vašem jeziku, i recite mi ako se to ne dogodi.

6 O: Časni Sude, mogu nešto da pitam?

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. Svakako.

8 SVJEDOK: Ja na ovom levom ekranu... ja imam engleski prevod. Da li je to

9 tako uobičajeno?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li Vas to smeta?

11 SVJEDOK: Ne smeta mi, ne smeta. Ali... nešto malo razumem engleski

12 jezik.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na lijevom ekranu, nalazi se transkript

14 svega što se kaže u sudnici. Dakle, svaka riječ koju Vi izgovorite na srpskom,

15 za nas se prevodi, bilo na engleski, bilo na francuski jezik, i to je ono što

16 vidite pred sobom. Transkript ne postoji ni na jednom drugom, nego na engleskom

17 jeziku, ali ako Vas to dekoncentrira, ako Vas to smeta, nemojte gledati taj

18 ekran, nego gledajte druge ekrane.

19 SVJEDOK: Ne, ne smeta mi. Naprotiv, odgovara mi da malo učim engleski

20 jezik. Međutim, nemam sad vremena da učim.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja bih Vam sugerirao da se sada

22 koncentrirate na svoj iskaz, a ne na učenje engleskog jezika.

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 No, idemo dalje. Izvolite, gospodine Nicholls.
- 2 G. NICHOLLS: [simultani prevod]
- 3 P: Gospodine, vidite li ovaj dokument na svojem jeziku?
- 4 O: Ja se najpre izvinjavam zbog ove digresije. Evo sad gledam dokument.
- 5 Vidim dokument i vidim i broj. Oprostite, samo da uzmem i naočale.
- 6 P: Da li bi Vam bilo draže da imate dokument u štampanoj verziji pred
- 7 sobom ili vidite jasno i na ekranu?
- 8 O: Nema potrebe zato što potpuno vidim ovo na... na ekranu.
- 9 P: Hvala.
- 10 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Molim da se dokument spusti, kako bi
- 11 svjedok mogao vidjeti cijeli dokument.
- 12 P: Gospodine, sjećate li se da smo zajedno vidjeli već ovaj dokument u
- 13 subotu?
- 14 O: Videli smo to, da.
- 15 P: U redu. Prepoznajete li ovaj dokument?
- 16 O: Prepoznajem dokument.
- 17 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Molim da sada vratimo vrh dokumenta.
- 18 P: Ovdje vidimo da s lijeve strane stoji broj, povjerljivi broj 09. Na
- 19 šta se taj "09" odnosi?
- 20 O: Taj broj se odnosi na sektor u kome sam ja bio pomoćnik komandanta,
- 21 za te poslove i znači, pripadao je Sektoru za organizacijsko-mobilizacijske i
- 22 personalne poslove. Ostali brojevi su definisali nešto drugo, a ovaj "09" je
- 23 definisao pripadnost sektoru.
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: U redu. Vidimo da je dokument od 12. jula 1995., zar ne?  
2 O: Tačno.  
3 P: Pogledajmo ponovo dno dokumenta, vidimo da se tu nalazi Vaše ime.  
4 O: Da.  
5 P: Da li se sećate da ste napisali ovaj dokument?  
6 O: Kol'ko se ja sećam, ja sam napisao taj dokument, mada, pravo da Vam  
7 kažem, ne vide se ovde ovi inicijali dobro. Tu kao da stoji da je neko drugi  
8 sastavio, ali ja mislim da sam ja izdiktirao ove reči.  
9 P: U redu. O čemu se radi u ovom dokumentu?  
10 O: Je l' možete da vratite malo tekst?  
11 P: Da.  
12 O: Ovaj dokument je upućen Ministarstvu odbrane Republike Srpske, sa  
13 zahtevom da se mobilišu autobusi u sekretarijatima koji su ovde navedeni jer su  
14 oni bili nadležni da ovim Sekretarijatima narede da mobilišu te... Izvinite,  
15 samo da pogledam. Reč o autobusima je.  
16 Da.  
17 P: Pročitat ću, budući da je ovo kraći dokument, šta tu piše. Piše: "Što  
18 hitnije naredite Sekretarijatima MO Sarajevo i Zvornik da preko MO odsek Pale,  
19 Sokolac, Rogatica, Višegrad, Han Pijesak, Vlasenica, Milići, Bratunac i Zvornik  
20 mobiliše sve raspoložive autobuse iz navedenih opština. Potrebno je mobilisati  
21 najmanje 50 autobusa koji moraju biti upućeni, i najkasnije do 14.30h, 12. jula  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 1995. godine, u Bratunac sportski stadion."

2 Piše: "što hitnije naredite". Da li je to naređenje ili je to molba?

3 O: U ratu Vam je teško da nađete odgovarajuće reči, pa nekad se potkrađu  
4 i one što ne bi trebale da stoje. Ovde bi trebalo da stoji da je potrebno da  
5 Sekretarijat... da Ministarstvo naredi ovima da mobiliše, a ne da naredi. Jer to  
6 je nadležnost njihova, da naređuju, a mi smo ih zamolili.

7 Mada, ako dozvolite sa kratkom rečenicom da komentarišem, nisu oni baš  
8 ni smeli ignorisati tako lako naše zahteve, ali mi se nismo hteli mešati u  
9 nadležnost Ministarstva odbrane.

10 P: U redu. Pogledat ćemo uskoro i neke druge dokumente, da vidimo kako  
11 su oni shvatili ovaj dokument koji... u kojem se kaže "naređuje se" itd. Ko Vam  
12 je rekao da ovo naređenje, ili kako god da ga nazovete, uputite Ministarstvu  
13 odbrane? Kako ste Vi dobili informaciju koju ste onda prosledili u ovom  
14 dokumentu?

15 O: Ja sam informaciju dobio preko telefonskog aparata ali, ni do dana  
16 današnjeg, ne mogu se setiti ko je meni preneo tu informaciju.

17 P: /nedostaje simultani prijevod/

18 O: Nakon toga sam ja, isto telefonom, javio Ministarstvu odbrane da je  
19 potrebno da se mobilišu autobusi, a lice koje mi se javilo iz Ministarstva  
20 odbrane mi je reklo da ja obavezno u...uputim i pisani dokument, što sam ja i  
21 učinio, kao što vidite.

22 P: Kada ste primili taj telefonski poziv?

23 O: Pa ja se ne sećam tačno, ali izjavio sam da je to negde bilo uveče,  
24 ja mislim.

25 P: Kog dana? 12., kada je napisano naređenje, ili nekom  
26  
27  
28  
29  
30

1 drugom trenutku?

2 O: Pa ja... pošto je bila noć, ja pretpostavljam da je to bilo u noći  
3 11. na 12., jer je ovaj dokument, kao što vidite, 12. napisan, to znači,  
4 prethodnu noć.

5 P: U redu. Kažete da ste 11. bili u Han Pijesku. Da li znate odakle, od  
6 koga je poticao taj telefonski poziv? Drugim rečima, dakle, odakle su Vas  
7 pozvali?

8 O: Ne znam. Ne mogu da se setim.

9 P: Da li se sećate koji... iz kog organa VRS-a ste dobili ovu  
10 informaciju koju ste dalje preneli?

11 O: Ne sećam se.

12 P: U redu. Sada bih želeo da pogledate izjavu koju ste dali, stranica  
13 24, redovi 2 do 9. Ja ću Vam pročitati pitanje i odgovor, možda će Vam to biti  
14 od pomoći.

15 Pitanje, to je također 24 stranica na engleskom: "Da li ste znali da je  
16 ovaj zahtev od 12. jula došao od Ratka Mladića?"

17 Vaš odgovor je: "Posredno". To je u 8. redu Vaše izjave.

18 O. Vidim... vidim tu izjavu.

19 P: A na 25. stranici verzije na engleskom, a to je takođe na 24.  
20 stranici Vaše verzije, u redovima 28 do 30, upitani ste: "Vi prenosite Mladićeve  
21 naređenja?"

22 A Vaš odgovor je: "Da, to je verovatno njegov zahtev bio...ma nije  
23 verovatno, to je njegov zahtev". Da li se sećate da ste to izjavili tokom  
24 razgovora?

25 O: Sećam se da sam to izjavio i ostajem pri toj izjavi. Da li je  
26 potrebno da to ponovim?

27

28

29

30

1 P: Ne. Nema potrebe da ponavljate. Hvala, ostajete pri tome.  
2 11., kada ste dobili tu informaciju koju ste dalje preneli, ili pak 12.,  
3 šta ste znali ili šta Vam je rečeno, zašto su ti autobusi bili potrebni, koji su  
4 trebali da se proslede, dakle odnosno odvezu do stadiona u Bratuncu?  
5 O: Čim su rekli da su potrebni autobusi, odmah sam zaključio da su  
6 potrebni za prevoz ljudstva, ali nije mi rečeno kojeg ljudstva.  
7 P: Šta hoćete reći kada kažete "ljudstva"? O kakvom ljudstvu govorite, o  
8 vojnicima, o civilima?  
9 O: U toku rata smo autobuse koristili za prevoz našeg ljudstva, boraca,  
10 ili kamione. Ovog puta mi je rečeno da je... da su... da je toliki broj autobusa  
11 potreban za evakuaciju. Ali koga i šta, to mi nije rečeno.  
12 P: Da li ste tog dana znali, dakle tog dana 11. ili 12., da li ste znali  
13 šta se dešavalo u Potočarima?  
14 O: Ne, nisam znao šta se dešavalo u Potočarima.  
15 P: U redu. Sada ću Vam pokazati jedan drugi dokument.  
16 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Sa spiska 65ter, broj 12.  
17 P: Pogledajte ovaj dokument, gospodine. Da li se sećate da smo u subotu  
18 takođe pogledali zajedno ovaj dokument?  
19 O: Da. Videli smo ovaj dokument zajedno. Kakvo je Vaše pitanje?  
20 P: Dokument je od 12. jula 1995., "Sekretarijat Ministarstva odbrane,  
21 Sarajevo. Predmet: zahtev za mobilizaciju".  
22 Pročitat ću početak:  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 "Na osnovu zahteva Glavnog štaba Vojske Republike Srpske." Zatim se  
2 navodi broj 0931-12-3154 od 12. jula 1995., za mobilizaciju autobusa: "Odmah  
3 izvršiti mobilizaciju najmanje 20 autobusa sa vozačima iz opština Pale, Sokolac,  
4 Rogatica i Han Pijesak. Autobusi sa vozačima moraju se javiti, najkasnije do  
5 14.30 časova, 12. jula 1995. godine, u Bratunac sportski stadion. O poduzetim  
6 aktivnostima po navedenom zahtevu, odmah dostaviti izveštaj ovom Ministarstvu."

7 Broj koji se navodi u prvom redu, to je isti onaj broj Vašeg naređenja  
8 koje smo maločas pogledali, zar ne? Broj koji se završava sa ciframa 154.

9 O: To je tačno. Razgovarali smo, gospodine, o ovome. Vidite sad kako je  
10 ovde formulisano: "na osnovu zahteva". Oni ne kažu "naređenje". Možda na  
11 engleskom je to isto. Međutim, kod nas se razlikuje ovo. Mi smo zahtevali i on  
12 je to pravilno sad shva...ovaj, stavio ovde. A tačan je broj na koji se on  
13 poziva. To smo mi uporedili juče ili prekjuče, ne sećam se.

14 P: Recite nam ukratko o čemu se radi u ovom dokumentu. Koja je svrha  
15 ovog dokumenta?

16 O: Sekretarijat Ministarstva odbrane reaguje na naš zahtev i odmah  
17 naređuje Sekretarijatu u Sarajevu da mobiliše... evo sad vidim, po njihovoj  
18 proceni, 20 autobusa. To znači da su oni mogli toliko da mobilišu. I naređuje mu  
19 da ga o tome izvesti. To je kratak sažetak ovoga akta.

20 P: Hvala. Sada bismo pogledali jedan sličan dokument, sa spiska 65ter,  
21 broj 13, datum je 12. juli 1995. Sekretarijat ministarstva odbrane Zvornik.

22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1 Molim da pogledate ovaj dokument, gospodine.

2 O: Vis... vidim dokument.

3 P: Ovo je takođe još jedan dokument koji smo zajedno pogledali u subotu,  
4 zar ne?

5 O: Tako je.

6 P: Ukratko, kao što ste rekli za prethodni dokument, recite nam o čemu  
7 se radi u ovom dokumentu?

8 O: Isto se radi kao i u prethodnom dokumentu, s tim što je razlika u  
9 tome da sad Sekretarijat Ministarstva odbrane Zvornik reaguje na taj dokument na  
10 isti način i pogledajte gde piše broj autobusa. Znači da je on imao mogućnost da  
11 mobiliše 30 autobusa.

12 P: Hvala. Mislim da ste već dali odgovor na ovo pitanje, ali osoba sa  
13 kojom ste razgovarali preko telefona 11., da li je to Momčilo Kovačević, osoba  
14 koja je potpisala ovaj prethodni dokument?

15 O: Osoba sa kojom sam ja razgovarao jeste Momčilo Kovačević, Momo  
16 Kovačević. Hoćete malo da podignete samo ovaj dokument? Ali mislim da je on to  
17 potpisao. Ne, ne, ovaj dokument je iz Sekretarijata iz Zvornik /sic/, a Momčilo  
18 Kovačević je potpisao dokument... jeste, jeste, ovo je Momčilo Kovačević. A da  
19 li Vi možete da pokažete dokument Ministarstva odbrane? Jer meni se ovo sad  
20 nešto po...pobrkalo, da li i u Zvorniku postoji Momčilo Kovačević?

21 P: Vidite da ovde piše da je potpisan za, ali pogledat ćemo još neke  
22 druge dokumente, pa ćemo to razjasniti.

23 O: Ali tačno je da sam ja razgovarao sa Momčilom Kovačevićem,

24

25

26

27

28

29

30

1 koji je radio u Ministarstvu odbrane.

2 P: Hvala. Pogledajmo sada sa spiska 65ter, broj 14. Molim da ga  
3 pročitate u sebi. Ovo je sličan dokument. I ovde se spominje mobilizacija  
4 najmanje 50 autobusa sa vozačima i treba odmah da odu u sportski stadion u  
5 Bratuncu. Takođe datum 12. juli 1995.

6 Pri dnu piše: "O preduzetim aktivnostima, po navedenom zahtevu, redovno  
7 informisati ovo Ministarstvo".

8 Da li prepoznajete, gospodine, ovaj dokument?

9 O: Prepoznajem dokument, i mi smo ga videli isto kad s...kad smo se  
10 pripremali za...

11 P: /nedostaje simultani prijevod/

12 O: Mogu da konstatujem da je on povezan sa onim dokumentom, sa zahtevom  
13 Glavnog štaba, i da je to taj broj. A ove detalje kako oni dalje regulišu, ne  
14 bih ja ulazio u to. Vidi se da oni reaguju na dokument Glavnog štaba i regulišu  
15 posle na svoj način i zahtevaju da se o tim aktivnostima... da oni budu  
16 izveštjeni, odnosno Ministarstvo odbrane Republike Srpske.

17 P: Hvala. Sledeći sa spiska 65ter, broj 15. Sad od 13. jula 1995.,  
18 Sekretarijat Ministarstva odbrane Sarajevo. Gospodine, pogledali smo ovaj  
19 dokument. Da li je i ovaj dokument povezan sa dokumentom Glavnog štaba, čiji ste  
20 vi autor i koji je poslat Kovačeviću?

21 O: U ovome dokumentu se ne pominje broj zahteva Glavnog štaba. Međutim,  
22 s obzirom na tekst koji u njemu piše, očigledno je da je ovaj dokument isto  
23 povezan sa...

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. I još par ovakvih dokumenata, broj 16 sa spiska 65ter. Opet od  
2 13. jula 1995.

3 O: Vidim dokument. I ovaj smo dokument, takođe, kol'ko se ja sećam,  
4 zajednički videli ovo.

5 P: Da. I ovaj je, takođe, povezan sa Vašim dokumentom, zar ne?

6 O: Takođe.

7 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Pogledajmo sada broj 17, sa spiska  
8 65ter.

9 P: Pogledajte, gospodine, ovaj dokument od 13. jula 1995., Sekretarijat  
10 Ministarstva odbrane Bijeljina. U ovom se navodi dokument Vašeg naređenja ili  
11 zahteva, zar ne?

12 O: Da, tačno je.

13 P: Ovaj dokument je zapravo rezultat Vašeg naređenja ili zahteva, koji  
14 je upućen Ministarstvu odbrane, zar ne?

15 O: Pogledajte gore zaglavlje: "Republika Srpska Ministarstvo odbrane."  
16 Znači, Ministarstvo odbrane zaista reaguje na taj zahtev, koji je poslao Glavni  
17 štab. A ove detalje, oni to posle razrađuju na svoj način.

18 P: Da. Na osnovu zahteva Glavnog štaba, i onda vidimo isti broj koji se  
19 navodi na dokumentu koji ste Vi napisali, zar ne?

20 O: Tačno.

21 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, da li bi smo sad mogli da  
22 imamo pauzu? Imam još svega nekoliko dokumenata koji su povezani, ali su  
23 delimično drugačiji.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nema problema.

25 [Sudije i gospođa sekretar vijećaju]

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imat ćemo pauzu od 25 minuta, počev od  
27 sada.

28 Hvala. Ustanite molim.

29

30

1 ... Početak pauze u 10.24h  
2 ... Sjednica nastavljena u 10.54h  
3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nicholls.  
4 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Zahvaljujem, časni Sude.  
5 Molit ću da se vrati natrag dokument broj 13, po pravilu 65ter, i to  
6 samo na jedan trenutak. Hvala.  
7 P: Gospodine, želio sam da na trenutak ponovno pogledamo ovaj dokument,  
8 kako bi smo utvrdili koji broj ovdje stoji na vrhu stranice, 3615/95. Da li to  
9 vidite, gospodine?  
10 O: Časni Sude, ako dozvolite, na početku, da Vas nešto izvestim.  
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.  
12 SVJEDOK: Ja sam u su...u sudnicu unio još jedne naočale koje su mi  
13 praktičnije, zbog slušalica.  
14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.  
15 G. NICHOLLS: [simultani prevod]  
16 P: Zahvaljujem, gospodine. Vidite li ovaj broj na vrhu stranice?  
17 O: 02213615/95?  
18 P: Da. Hvala.  
19 G. NICHOLLS: [simultani prevod] A sada bih molio da pređemo na dokument  
20 P02900.  
21 P: Gospodine, ovo naređenje koje je upućeno odsjecima Ministarstva  
22 obrane Zvornik, Milići, Vlasenica, Šekovići, Bratunac, a nosi datum od 12. jula  
23 1995. i kojim se naređuje da svi autobusi, zajedno sa vozačima, treba da se jave  
24 u Bratunac, to je još jedan dokument koji smo također vidjeli u subotu. Je li to  
25 tačno?  
26  
27  
28  
29  
30

1 O: Taj dokument takođe smo videli u subotu, ali ovde u ovom zaglavlju  
2 nismo ni tako dešifrovali koja je to reč: "Republika Srpska Ministarstvo odbrane  
3 Sekretarijat"... pa se tu ne vidi koja je to reč. A ovamo na desno strani lepo  
4 se vidi: "Republika Srpska, Ministarstvo odbrane, odsjek Zvornik". Pa sad ne  
5 znam čiji je ovo pečat na levoj strani, ali mogu da kažem da je to reakcija na  
6 sve one druge dokumente. Ali sad u nadležnosti Sekretarijata.

7 P: Da. Je li tu riječ o naređenju, u ovom dokumentu?

8 O: Da, ova izdaje naređenje.

9 P: I ovdje se konkretno navodi da se ovaj dokument poziva na prethodni  
10 dokument, dakle 02-21-3615/95, također od 12. 07. 1995. Je li to tačno?

11 O: Tako je. Ovaj dokument se poziva na dokument Ministarstva odbrane  
12 Republike Srpske.

13 P: /nedostaje simultani prijevod/

14 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Zamolit ću da sada pogledamo dokument  
15 02901.

16 P: Ovo je vrlo sličan dokument. Jesmo li i taj dokument također vidjeli?  
17 Riječ je o dokumentu od 12. jula.

18 O: Da, videli smo i ovaj dokument.

19 P: Kao i prethodni dokument koji smo pogledali, dakle 02900, ovo  
20 naređenje izdaje se kao odgovor na ono prethodno naređenje, odnosno broj... po  
21 65ter, broj 13. Tu se može u drugom retku vidjeti isti broj, odnosno 3615/95.

22 O: Mi smo u pripremi ustanovili da se ti brojevi tako slažu, kao  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 što ste Vi rekli, a sad ne mogu to tačno da kažem jer nemam taj dokument, da  
2 mogu da ih uporedim. Ali to što ste Vi rekli sigurno je tačno jer smo mi to  
3 analizirali u pripremi.

4 P: U redu. Još nekoliko dokumenata koje bih volio da pogledamo.

5 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Molim broj 156 po pravilu 65ter.

6 P: Riječ je o dokumentu komande Drinskog korpusa od 12. jula 1995. i  
7 nosi oznaku "vrlo hitno". Sada ćete vidjeti ovaj dokument. Molim Vas da ga  
8 pogledate, jer ga niste ranije vidjeli.

9 O: Da, ja prvi put vidim ovaj dokument. Inače Vam... pa sam da kažem da  
10 s...da sam ja neke dokumente koje ste mi Vi pokazali u pripremi takođe prvi put  
11 vidio, osim naravno onog dokumenta koji sam ja napravio u Glavnom štabu. A o  
12 ovome dokumentu nismo razgovarali u pripremi.

13 P: Međutim, ako i prethodni dokumenti od 12. jula, i ovaj, ako to vidite  
14 u Vašoj verziji, stoji: "Shodno naređenju komandanta Glavnog štaba VRS-a o  
15 obezbjeđenju 50 autobusa za evakuaciju iz enklave Srebrenica", kaže se da će  
16 autobusi biti dodijeljeni i govori se o kojim... iz kojih mjesta će ti autobusi  
17 doći.

18 Dakle, da li se to odnosi na istu operaciju?

19 O: Pa verovatno se odnosi na istu operaciju. Ne bi mogo da komentarišem  
20 ovaj dokument, pošto to stvarno nije u mojoj nadležnosti oko goriva i oko  
21 benzina, ali pošto se pominju ova mesta odakle su mobilisani autobusi, to je  
22 verovatno u vezi sa... sa tim dokumentima.

23 Oprostite, samo još da se zadržimo kratko.

24

25

26

27

28

29

30

1           Jer ja ne znam koje je to naređenje komandanta Glavnog štaba Vojske  
2 Republike Srpske.

3           G. NICHOLLS: [simultani prevod] Molim da sada pređemo na dokument 871,  
4 po pravilu 65ter. Ponovno je riječ o dokumentu od 12. jula 1995., komanda  
5 Drinskog korpusa, sa naznakom "hitno", i ponovno kao tema ovdje stoji:  
6 "Obezbeđenje autobusa za evakuaciju iz enklave Srebrenica". Riječ je ponovno o  
7 naređenju.

8           P: Ovo smo vidjeli u subotu. Da li se toga sjećate?

9           O: Sećam se, kako da ne. Ovaj sam dokument vidio u pripremi.

10          P: Pogledajte drugi pasus. Oprostite, zapravo prvi pasus u Vašoj  
11 verziji. Tu stoji: "Sve raspoložive autobuse i minibusu koji su u vlasništvu  
12 jedinica VRS-a, staviti na raspolaganje komandi Drinskog korpusa i uputiti u  
13 Bratunac sportski stadion, dana 12. jula 1995."

14          O: Je l' možemo samo da vidimo kome je upućeno? A, evo. Da, da. Pardon.  
15 Upućeno je komandama brigada koje su bile u sastavu Drinskog korpusa. Pa jedina  
16 diferencija specifična ovog dokumenta /?je/ što se ovde kaže: "autobusi u  
17 vlasništvu jedinica". Ti autobusi, znači, se ne mobilišu, nego su oni već u  
18 jedinicama, koji su inače služili za prevoz boraca do prve borbene linije ili  
19 kad su smene, itd.

20          P: Prema ovom naređenju od 12. jula 1995., oni se upućuju u Bratunac  
21 sportski stadion, je li tako?

22          O: Ako piše tako, onda je tako.

23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 P: Da li se Vama čini da to stoji u ovom dokumentu ili Vi mislite da  
2 postoji neko drugo značenje?

3 O: Ne, ne. To stoji tačno ovde u ovom dokumentu: "Bratunac sportski  
4 stadion".

5 P: Hvala.

6 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Da pogledamo broj ovog naređenja, to je  
7 22/226. Molim da sada pređemo na dokument 02901. Oprostite, 02902. Ispričavam  
8 se, ali još nemamo prijevod ovog dokumenta. Ovaj dokument je iz 5. brigade,  
9 Podrinjske brigade, od 12. jula 1995. godine.

10 P: Ja ću Vas zamoliti da pogledate drugi pasus, dva zadnja retka. Molim  
11 Vas, možete li pročitati što ovdje stoji? Počinje sa "Vaše naređenje".

12 O: Vidim si...sintagmu "Vaše naređenje".

13 P: Molim Vas, možete li to naglas pročitati?

14 O: Ceo pasus?

15 P: Ne, samo tu posljednju rečenicu.

16 O: "Vaše naređenje, strogo po. broj 22/226, od 12. 07. 1995. godine, smo  
17 realizovali prema našim mogućnostima."

18 P: Hvala. Mislim da ove riječi govore same za sebe. No, htio bih  
19 potvrditi. Ovaj dokument odnosi se na onaj dokument koji smo predhodno vidjeli,  
20 je li to tačno?

21 O: Možete li da vratite zaglavlje?

22

23

24

25

26

27

28

29

30



1           Ovo je dokument komande 5. pešadijske lake brigade, koja je podčinjena  
2 komandi Drinskog korpusa, i izveštava komandu Drinskog korpusa o svemu ovome što  
3 ovde piše, pa i o tome što ste vi meni rekli da pročitam.

4           A sad podignite gore.

5           Ko ju je potpisao? Verovatno njen koman...ustvari, piše komandant te  
6 brigade. To je redovna procedura bila, da se tako komunicira između komandi. Kad  
7 dobiju naređenje, da je o tome izveste.

8           P: U redu. Zahvaljujem. Završio sam s ovom temom i sada bih htio preći  
9 na jednu drugu temu. Volio bih razgovarati sa Vama o eventualnim sastancima koje  
10 ste održali 14. jula 1995.

11           G. NICHOLLS: [simultani prevod] Molim da se predoči 02905. Molim da se  
12 prikaže onaj unos koji se odnosi na 14. juli. Ovo je iz jednog dnevnika, nešto  
13 što se odnosi na Radovana Karadžića, od 14. jula 1995. godine. Da li vidite na  
14 ovom popisu imena, gdje se nalazi ime Radovana Karadžića, svoje ime? Tu stoji:  
15 "12.15h do 12.35h", u petom retku.

16           O: Da, vidim to ćirilicom ispisano.

17           P: Jeste li se, toga dana, dakle 14. jula 1995., susreli s Radovanom  
18 Karadžićem?

19           O: Tačno je. Sreo sam se sa predsednikom.

20           P: Zašto ste se sa njim sastali? Što je bila svrha tog sastanka? O čemu  
21 ste razgovarali?

22           O: Ja sam kod predsednika Republike Srpske bio zato što mi je  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 naređeno da odnesem ukaze koje je trebao da potpiše predsednik i to sam i uradio  
2 - odneo sam ukaze.

3 P: Je li bio još netko prisutan na tom sastanku Vas sa dr. Karadžićem?  
4 Dakle, 14. jula, negdje oko podneva. Pokušajte se sjetiti.

5 O: Pa to ne mogu da se setim, ali mislim da je bio prisutan samo Bogdan  
6 Subotić, general, načelnik vojnog dela kabineta predsednika. Ostaloga se stvarno  
7 ne sećam.

8 P: Sjećate se da ste, u jednom u trenutku, mislili da je možda tamo bio  
9 prisutan još netko na tom sastanku?

10 O: Sećam se. Ja sam...

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodo Nikolić.

12 GĐA NIKOLIĆ: Ja mislim da je svedok odgovorio na pitanje ko je bio  
13 prisutan na sastanku i ovo je pitanje dva puta u istom smislu ponovljeno. Svedok  
14 je odgovorio ko je bio prisutan i moj kolega ponovo postavlja isto pitanje.  
15 Pitanju je dat odgovor.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nicholls.

17 G. NICHOLLS: [simultani prevod] To nije isto pitanje. Ja sam pitao  
18 svjedoka - tražim svoje pitanje - da li je možda u jednom trenutku imao jedan  
19 drugi stav o tome tko je još bio prisutan?

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vaše prethodno pitanje bilo je  
21 sljedeće: "U redu. Da li se sjećate je li još netko bio prisutan Vašem sastanku  
22 s dr. Karadžićem, 14. jula, koliko se najbolje možete sjetiti."

23 Na što je svjedok odgovorio: "Sjećam se da je tamo bio Bogdan  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 Subotić" i tako dalje, i tako dalje.

2 I nakon toga ste Vi postavili pitanje: "Sjećate li se da ste u jednom  
3 trenutku mislili da je tamo možda bio prisutan još netko?"

4 Dakle, gospodine, vama se postavlja sljedeće pitanje:

5 Možda se u ovom trenutku ne sjećate da je tamo bio prisutan još netko,  
6 no jeste li u nekom drugom trenutku u prošlosti mislili da se sjećate kako je  
7 još netko bio prisutan to sastanku?

8 SVJEDOK: Časni Sude, ja sam izjavio da je sastanku prisustvovao i  
9 general Gvero. Ali mene je dovela to u zabludu sledeća stvar: predsednik  
10 Republike Srpske je pominjao generala Gveru na tom sastanku, u smislu da je  
11 napisao neku informaciju koja je moralu Vojske Republike Srpske načinila štetu.  
12 I mene je taj podatak doveo u zabludu i zato sad ne mogu da tvrdim da li je  
13 general Gvero bio tamo. Znači, mogu na osnovu naknadne refleksije i logike da  
14 kažem da taj poso koji sam ja obavljao kod predsednika nema veze sa onim što je  
15 gospodin general Gvero radio i tako da mogu da zaključim da verovatno nije  
16 general Gvero bio tamo.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li preći na svoje iduće pitanje?  
18 Izvolite.

19 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Da, časni Sude.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] /nedostaje simultani prijevod/

21 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

22 P: Pitat ću Vas sljedeće gospodine, a riječ je nečemu o čemu ste već  
23 govorili: Osim vojnih pitanja koja su ulazila u Vaše ovlasti,

24

25

26

27

28

29

30

1 o čemu ste još razgovarali na tom sastanku s Karadžićem? Rekli ste da  
2 ste ga izvještavali o stanju morala, no o čemu ste još s njim razgovarali?

3 O: Oprostite na jednoj maloju korekciji. Nisam ja njega izveštavao o  
4 stanju morala, jer nisam bio nadležan za to, ali je predsednik rekao,  
5 parafraziram, ne mogu se setiti tačno, da on nije baba, da će on da smeni  
6 generala Gveru, da je potpukovnik Milutinović, kol'ko se ja sećam, a tako sam  
7 dao izjavu i gospodinu McCloskeyom, prodao neku kasetu. I pominjao je još jedno  
8 ime koje ja sad ne bi izgovorio zbog pijeteta prema tom pokojniku, a on ga je  
9 pomenuo takođe u negativnom kontekstu. Ako Vi, časni Sude, insistirate, ja mogu  
10 i to ime da pomenem.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne znam o kojem imenu je riječ, tako da  
12 ne znam što to zapravo sadržava. Gospodine Nicholls, znate li Vi o kome je  
13 riječ? Želite li nastaviti s ovim pitanjima? Možemo prijeći na polu-zatvoreno  
14 zasjedanje. Ne znam da li je to relevantno ili nije.

15 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da mogu nastaviti.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite.

17 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

18 P: Pitat ću Vas sljedeće:

19 A tko je sastavljao izvještaje o stanju morala o kojima ste nešto  
20 maločas rekli?

21 O: Koje izveštaje? Ne razumem pitanje. Da li želite da kažete,  
22 oprostite, informacije o stanju morala?

23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 P: Da.

2 O: Pisao je Sektor za moral, verske i pravne poslove /.../, i upućivao  
3 jedincima, radi njihovog informisanja o stanju morala u Vojsci Republike Srpske  
4 /.../ i ta informacija je sla...slata korpusima. A nije mi poznato da li je  
5 slata višem...višoj instanci komandovanja, tj. Vrhovnoj komandi. To mi je  
6 nepoznato.

7 P: U redu. Sjećate li se da ste, u razgovori sa Tužiteljstvom, rekli da  
8 ste najvjerojatnije razgovarali o pitanjima morala na tom sastanku s Karadžićem?

9 O: Kod predsednika nismo širili, nismo ni... imali ni vremena, temu o  
10 moralu. Predsednik je sam govorio, nije mene ništa ni pitao oko toga, da je ta  
11 navodna informacija nanela štetu, a ne korist, moralu vojske i da je on to, na  
12 neki način, ispravio. Nit' ja znam šta je on ispravio i šta je on čitao, ja sam  
13 pretpostavljam da se u toj informaciji, tako sam i rekao, to sada ponavljam,  
14 napisalo koji problemi, naročito društveni, utiču negativno na stanje morala,  
15 što je verovatno predsednika pogodilo, jer on...

16 P: Zaustavit ću Vas na trenutak. Mislim da niste točno shvatili moje  
17 pitanje. Moje je pitanje je bilo: Tko je govorio o pitanjima morala? Ja ću Vas  
18 pitati sljedeće: Sjećate li se da ste u razgovoru, na stranici 39, kazali  
19 sljedeće: "U redu. Ako Vi niste sa njim razgovarali o tim pitanjima morala, tko  
20 jest?"

21 A Vaš odgovor je bio: "Najvjerojatnije Gvero."  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 Sjećate li se tog svog odgovora?

2 O: Sećam se. Evo i piše ovde.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Mogu li pitati da li se ovo unakrsno

5 ispitivanje tiče kredibiliteta svjedoka ili tačnosti odgovora, jer ako je riječ

6 o prethodnom, onda nemamo nikakav problem.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da ne možemo o tome razgovarati

8 ovako pred svjedokom.

9 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, ja pokušavam svjedoku

10 pomoći. Možda doista ne bih o tome smio razgovarati pred svjedokom, ali to mi

11 nije bila niti namjera.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Očigledno se ne može ovako

13 razgovarati pred svjedokom, a svjedok, osim toga, razumije engleski. Gospodin

14 Josse.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ne želim od muhe raditi slona. Ako je

16 gospodin Nicholls spreman ići dalje, ja ću sjesti.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

18 G. NICHOLLS: [simultani prevod] U redu.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] /nedostaje simultani prijevod/

20 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Zamolit ću da pogledamo 02648 /sic/.

21 P: Gospodine, riječ je sad o jednoj novoj temi.

22 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, prije no što počnem

23 razgovarati o ovom dokumentu, morao bih kazati sljedeće: Riječ je o dokumentu za

24 koji smo već prethodno zatražili da dobije broj po pravilu 65ter i o tome se

25 govori u našem podnesku po kojem, međutim, još nije donesena odluka.

26

27

28

29

30

1 Mislim da ovo mogu reći pred svjedokom. Jedini razlog zašto ovo  
2 predočavam svjedoku jest što je on autor ovog dokumenta. No, ako se ne varam,  
3 časni Sud još nije donio odluku o tome da li se ovaj dokument može dodati našem  
4 popisu.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je tu riječ o onom podnesku za  
6 koji sam Vam kazao da bi mi bilo draže da ste ga već ranije dostavili?

7 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ne. Riječ je o jednom drugom podnesku od  
8 6. jula.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, molim Vas. Ja ću sada  
10 pogledati sve odluke koje još nisu formulirane do kraja. Molim Vas trenutak  
11 vremena. Imamo ovdje odluku po pitanju Butlera 26. i 6. juli. Tužitelj je  
12 dostavio podnesak kojim traži da upotpuni svoj popis po pravilu 65ter, sa 18  
13 dokaza u vezi sa Alistairom Grahamom.

14 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Pa nije riječ o tome. To je zapravo o  
15 dokumentima koji bi trebali potkrijepiti neke dokumente u vezi s presretnutim  
16 porukama.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda je riječ o nečem drugom. Tu je...  
18 imamo podnesak od 12., po kojem još nije donesena odluka. Šesti juli se odnosi  
19 na jedan podnesak kojim Tužitelj traži izmjenu popisa po pravilu 65ter, kako bi  
20 se na taj popis dostavili dokumenti kojim se potkrepljuju presretnuti razgovori.

21 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Da, riječ je upravo o tome.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, mi o tome još nismo donijeli odluku  
23 zato što se tim pitanjem bavimo zajedno sa drugim dokumentima u vezi s  
24 presretnutim razgovorima.

25 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Shvaćam, časni Sude, ali želio bih čuti  
26 od kolega da li se tome protive. Htio bih da utvrdimo autentičnost ovog  
27 dokumenta, iako još uvijek o tom dokumentu niste donijeli odluku.

28  
29  
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li se netko iz Obrane s tim ne  
2 slaže?

3 GĐA NIKOLIĆ: Časni Sude, ja imam samo jedno pitanje bih molila da sa  
4 kolegom raščistim /sic/. Na listi po 65ter, dokumenata koji će se koristiti za  
5 ovog svedoka, pod brojem P02468, ja imam ovaj dokument. Da li je greška u listi  
6 ili u transkriptu ovde? I da li govorimo o istom dokumentu? Obzirom da u  
7 transkriptu, na stranici 37, linija 13, imamo 02648.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospođo. Da, gospodine  
9 Nicholls?

10 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Riječ je o 02468.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Dakle, 02468.

12 GĐA NIKOLIĆ: Znači, o dokumentu koji je na popisu za direktno  
13 ispitivanje ovog svedoka. Ja mislim da je Odbrana, u tom smislu, dala svoj  
14 prigovor, u odgovoru na Vaš podnesak za prihvatanje ovih dokumenata na listu po  
15 pravilu 65ter.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod]

17 Izvolite, gospodine Nicholls.

18 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ja shvaćam da je moja kolegica dostavila  
19 svoje protivljenje u kontekstu onog podneska od 6. jula. Ali, budući da imamo  
20 svjedoka sada ovdje, mogu li pokazati svjedoku dokument, kako bih utvrdio  
21 njegovu autentičnost?

22

23

24

25

26

27

28

29

30



1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Dakle, bez da se time  
2 prejudicira Vaš stav u odnosu na podnesak Tužitelja od 6. jula, kako bi se  
3 utvrdila autentičnost ovog dokumenta, Vi želite ovo predočiti svjedoku? Dakle,  
4 da li, gospodine Josse, imate nekakav prigovor s tim u vezi?

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, to s nama nema nikakve veze.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislio sam da želite intervenirati.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Nemamo nikakvog interesa u vezi sa ovim  
8 dokumentom, ali možda netko drugi ima.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li se netko drugi protivi ovom  
10 ograničenom korištenju ovog dokumenta? Nemamo prigovora. Prema tome, s tim u  
11 skladu, možete nastaviti i korištenje ovog dokumente neće ni na koji način  
12 prejudicirati našu odluku, koju tek moramo donijeti.

13 G. NICHOLLS: [simultani prevod] U redu. Zahvaljujem, časni Sude.

14 Ja molim da se 02468 predoči na ekranu. Molim pomoć poslužitelja, imam  
15 original koji bi želeo da pokažem svedoku. Pokažite, molim Vas, tu i mojim  
16 kolegama, ako žele da vide.

17 P: Gospodine, ja sam ovaj dokument takođe u subotu pokazao. Recite mi, o  
18 čemu se radi u tom dokumentu i čiji je to potpis? To je sve što me interesuje.

19 O: Pokazali ste mi ovaj dokument, čiji sadržaj je mene podsetio na taj  
20 dokument. A potpis dokumenta je od generala Škrbića, to sam ja i potpis je  
21 potpuno autentičan. A u dokumentu se radi o upućivanju dvojice dobrovoljaca iz  
22 Poljske u... u Drinski korpus.

23 P: Hvala.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Nemam više pitanja.  
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.  
3 Gospodine Živanoviću?  
4 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Nemam pitanja za ovog svedoka.  
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.  
6 Gospodine Meek?  
7 G. MEEK: [simultani prevod] Nemam pitanja.  
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.  
9 Gospođo Nikolić?  
10 GĐA NIKOLIĆ: Nemam pitanja. Hvala, časni Sude.  
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo.  
12 Gospodine Stojanoviću?  
13 G. STOJANOVIĆ: Mi takođe nemamo pitanja, časni Sude.  
14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.  
15 Gospodine Petrušiću?  
16 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsedavajući, Odbrana generala Miletića imaće  
17 pitanja za ovoga svedoka i kretat ćemo se u okviru predviđenog vremena.  
18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.  
19 Unakrsno ispituje gospodin Petrušić:  
20 P: Gospodine generale, dobar dan. Moje ime je Nenad Petrušić, i ja ću  
21 Vam, u narednom vremenu, postaviti neka pitanja u ime Odbrane generala Miletića.  
22 O: Gospodine Petrušiću, dobar dan.  
23 P: Dakle, Vašim dolaskom u Glavni štab Vojske Republike Srpske, ta  
24 komanda je bila organizovana, i forma... i organizaciono i  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 formacijski bila zaokružena celina. To ste bar rekli u svom današnjem iskazu, i  
2 mene interesuje da li je, dakle, ta vojna formacija bila organizovana na osnovu  
3 Ustava, Zakona o oružanim snagama Vojske Republike Srpske i Zakona o vojsci  
4 Republike Srpske?

5 O: Organizacija cele Vojske Republike Srpske, pa i Glavnog štaba, bila  
6 je zasnovana na Ustavu, Zakonu o odbrani i Zakonu o Vojsci Republike Srpske.  
7 Izrađena je formacija te organizacije za svaku organizacionu jedinicu.

8 P: Značajan deo zakonskih i podzakonskih akata, u smislu organizacije  
9 vojske, Vojska Republike Srpske je preuzela od... a u ostalom i druge dve  
10 vojske, preuzela od bivše JNA. Da li je to tačno?

11 O: Tačno je to.

12 P: Dakle, da... možemo li konstatovati da je u julu 1995. godine,  
13 odnosno tokom 1995. godine, Vojska Republike Srpske bila organizovana i  
14 disciplina...disciplinovana jedna vojna formacija?

15 O: Oko organizacije bi se mogao složiti, ali oko discipline ne mogu da  
16 se izjasnim. To nije lak problem, da ga ja sad ovde elaboriram. A da... da je  
17 baš bila disciplinovana, to ja ne bi mogo da se u potpunosti složim, a to treba  
18 naučna jedna analiza da se dokaže da... šta je tačno.

19 P: Ali u svakom slučaju, poštovani su principi subordinacije i  
20 jednostarešinstva?

21 O: Do nivoa komandi brigada, koji je meni dosta poznat, i Vojsci  
22 Republike Srpske preovlađivali su, odnosno dominirali, formalni odnosi - a to  
23 znači, i subordinacije i jednostarešinstva - u odnosu na personalne odnose.  
24 Međutim, na nižim nivoima komandovanja, ne mogu tačno da Vam

25

26

27

28

29

30

1 kažem, pošto mi je tak problematika manje poznata.

2 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio dokaz 5D438.

3 Molim Vas dokaz 5D438.

4 P: Gospodine generale, da li ćete moći pratiti ovu šemu?

5 O: Jako teško zato što se... slabo se vide slova, ali ja sam u pripremi  
6 sa Vama, koja je održana nakon pripreme sa gospodinom Tužiocem, vidio ovaj  
7 dokument.

8 P: Gospodine generale, da li ćemo se složiti da je komandant... da je  
9 ovo sastav Glavnog štaba Vojske Republike Sprske u julu 1995., kako to i stoji  
10 na dokumentu?

11 O: Mislite po imenima i prezimenima?

12 P: Mislim i organizaciono i... i... i personalno.

13 O: Ova šema nema veze sa organizacijom u julu 1995. Ona samo  
14 m...delimično negde. Inače su nazivi potpuno neprecizni i netačni.

15 P: Molim Vas, doći ćemo do naziva i tih preciznosti. Mene interesuje da  
16 li je, dakle, komandant Glavnog štaba na ovoj šemi, na onom mestu koje bi mu, u  
17 organizacijskom smislu strukture Glavnog štaba, i pripadalo?

18 O: Samo da vidim ovu vezu sa korpusima. Komandant je nacrtan na svom  
19 mestu, st...st...s tim što nedostaje tu jedan mali kvadratić koji možda nije ni  
20 bitan, jer *de facto* nije ni postojao vojni kabinet komandanta Glavnog štaba,  
21 odnosno kabinet komandanta Glavnog štaba, ali je on, po formaciji, bio  
22 predviđen. Tu, znači, jedan mali kvadratić koji nema nikakve veze sa dole  
23 podčinjenim.

24 P: Dakle, gospodine generale, kad tumačite ovu šemu, ja Vas molim

25

26

27

28

29

30

1 da zanemarite ove operativne sastave koje se dolaze... koji se nalaze ispod  
2 komande Glavnog štaba. Dakle, gledajmo samo ono što se zove komanda.

3 O: Jasno mi je šta ste rekli.

4 P: Ja se nadam da tu pored Vas postoji jedna olovka koja može pisati na  
5 ovom monitoru. Poslužitelja... Molim Vas, pogledajte na ovoj šemi da li mesto  
6 načelnika Glavnog štaba odgovara ovde postavljenom... postavljenoj ovoj šemi.

7 O: Ne odgovara.

8 P: Da li možete načelnika štaba staviti na mesto koje bi mu pripadalo u  
9 organizacionoj strukturi Glavnog štaba? Molim Vas, samo... samo... molim Vas,  
10 generale. Generale, generale! Sačekajte dok završim sa pitanjem da prevodioci  
11 prevedu, jer ovo očigledno neće ispasti ni na šta u zapisniku, ako se budemo  
12 preklapali. Ja Vas molim, za ubuduće, da se držimo tog stava.

13 O: Izvinjavam se, nisam imao...

14 P: Dakle, ponovit ću Vam pitanje. Da li načelnika štaba... Glavnog  
15 štab... načelnika štaba možete smestiti na mesto koje mu pripada?

16 O: Da, mogu da smestim.

17 P: Molim Vas, onda ucrtajte, napišite "NŠMM" za mesto za koje Vi mislite  
18 da pripada načelniku štaba, Manojlu Milovanoviću.

19 O: [obilježava]

20 P: Ja Vas shvatam da Vi brišete ovu prvu liniju.

21 G. PETRUŠIĆ: Molim Vas, da li postoji mogućnost, tehnički, da se ovaj  
22 linija prva izbriše, jer sam shvatio da general upravo briše tu liniju.

23 SVJEDOK: [redak izbrisan] I ovo, možete li izbrisati ovo?

24

25

26

27

28

29

30

1 G. PETRUŠIĆ: Dakle, pored za načelnika štaba, bi se moglo reći da je on  
2 načelnik štabnog sektora.

3 O: Tačno.

4 P: Sledeći kvadratić koji ovde imamo, na ovoj šemi - desno dakle od ovog  
5 prvog kvadrata koji je označen kao "štab", a Vi kažete da je to štabni sektor -  
6 je odelenje za vazduhoplovstvo i protiv-vazдушnu odbranu. Molim Vas, da li je  
7 ovaj... ovo odelenje pravilno uneto u ovu šemu?

8 G. PETRUŠIĆ: Ja bi molio elektronsku sudnicu, ukoliko je moguće  
9 tehnički, da ovaj deo o kome sad govorimo, a to je centralni deo ove šeme, se  
10 malo uveća.

11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Ako želite da zadržimo ovu sliku, onda  
12 možemo da je snimimo.

13 SVJEDOK: To bi bilo bolje. Ne vidim, ovaj, gde je to odelenje na šemi.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da skratimo. Molim da se ovo snimi.

15 SVJEDOK: Sad vidim, sad vidim. Izvinjavam se.

16 G. PETRUŠIĆ: Da, gospodine predsedavajući, ali ukoliko mi dozvolite da  
17 sugerišem, pre nego što se snimi, da... da li će biti ispravno ako svedok, pitam  
18 svedoka dakle: da li će biti ispravno ukoliko prekriži, na ovoj šemi, načelnika  
19 Glavnog štaba, na način kako je to ovde predstavljeno?

20 P: Dakle, gospodine generale, da li ćete... ja Vas molim da na ovoj  
21 šemi, na kojoj vidite "načelnik Glavnog štaba", prekrižite tim crvenim  
22 flomasterom.

23 O: Evo križam. Pošto sam mu ja dao mesto gdje on stvarno treba da bude  
24 nacrtan na šemi.

25 P: Još na ovoj šemi da se zadržimo i na... na delu u kojem  
26  
27  
28  
29  
30

1 piš... gde piše "štab", stavite "štabni sektor".  
2 O: [obilježava]  
3 P: U desnom uglu napišite današnji datum, to je 17. 09. i u desnom uglu,  
4 stavite svoje inicijale.  
5 O: [obilježava] Da li je ovo dovoljno... ovaj paraf?  
6 P: Da.  
7 O: Dakle, molio bi da se ova šema snimi i da...  
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da se snimi. Za zapisnik da kažem  
9 datum nije upisan pored potpisa, ali je vidljiv u drugom delu dokumenta.  
10 Recite mi koji deo istog dokumenta želite da sada pokažete svedoku, pa  
11 da odmah pogledamo taj deo i uvećamo.  
12 PREVODILAC: Odbrana nije uključila mikrofona.  
13 G. PETRUŠIĆ: Ovaj deo šeme desno od datuma.  
14 P: Dakle, gospodine generale, da li se slažete da je odeljenje  
15 vazduhoplovstva i protiv-vazdušne odbrane, u organizacijskom smislu, dobro  
16 određeno na ovoj šemi?  
17 O: Nije mu tačan naziv i nije mu tačno mesto na šemi. Mogu li da kažem  
18 kako mu je tačno naziv?  
19 P: Da, izvolite.  
20 O: Uprava vazduhoplovstva i protiv-vazdušne odbrane. Tačno je da je na  
21 čelu Uprave bio general major Jovo Marić. Tačno je da je on pomoćnik komandanta  
22 za vazduhoplovstvo i protiv-vazdušnu odbranu i ova šema bi trebala da bude tamo  
23 na desnom kraju,  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 ispred Uprave za planiranje, razvoj i financije.

2 P: Dobro, gospodine generale, idemo dalje. Odeljenje za obaveštajno-  
3 bezbednosne poslove, da li je njegova organizacijska struktura tačna?

4 O: I ovde nije tačan naziv. Zove se Uprava za obaveštajno-bezbednosne  
5 poslove. Pardon, izvinjavam se. Ponavljam: Znači, zove se Sektor za obaveštajno-  
6 bezbednosne poslove i nije "bezbjednosne", nego "bezbednosne".

7 P: Taj sektor je imao dve uprave, je li tako?

8 O: Tačno.

9 P: Uprava za bezbednost i Uprava za obaveštajne poslove, odnosno  
10 obaveštajna uprava.

11 O: Bila je obaveštajna uprava, to ste tačno rekli, ali Uprava za  
12 bezbednosne poslove.

13 P: Sledeća organizacijska formacija, po ovoj šemi, je Odeljenje za moral,  
14 verske i pravne poslove. Da li je to tačno predstavljeno na ovoj šemi?

15 O: Mesto mu je tačno, ali naziv mu nije tačan. Zove se, znači, Sektor za  
16 moral, vjerske i pra... i pravne poslove. Pardon, nije "vjerske", nego "verske".

17 P: Sledeći sektor... pardon, na ovoj šemi, sledeća organizacijska  
18 struktura je, odnosno element je Odeljenje za popunu i personalne poslove. Da li  
19 je to tačno?

20 O: Ovaj je naziv potpuno netačan. Ovo se zove Sektor za organizaciju,  
21 mobilizaciju i personalne poslove.

22 P: Na šemi, ako je dalje sledimo, imamo Odeljenje za pozad... Odeljenje  
23 pozadinske službe.

24

25

26

27

28

29

30



- 1 Da li je ta oznaka tačna?
- 2 O: Nije tačna ni ta oznaka. Tačno se zove "Sektor za pozadinu".
- 3 P: I sledeća je - Odeljenje za razvoj i finansije. Da li je i tu problem
- 4 sa nazivom, po ovoj šemi?
- 5 O: Isti je problem, netačan je naziv. Zove se "Uprava za planiranje,
- 6 razvoja i financije" i to je, zajedno sa onom upravom koju smo već pominjali,
- 7 znači vazduhoplovstva i protiv-vazdušne odbrane, jedine dve samostalne uprave
- 8 /.../ u nivou sektora.
- 9 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio elektronsku sudnicu da malo smanji ovu šemu
- 10 koja je na monitoru, /nerazgovjetno/ malo povećajte. Molim Vas, celu... celovitu
- 11 šemu da vidimo.
- 12 P: Generale, možete li, na ovoj šemi, zaokružiti šta je štabni sektor?
- 13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li, molim Vas, malo zumirati?
- 14 G. PETRUŠIĆ: Mislim da je ovako dobro.
- 15 P: Dakle, generale, možete li zaokružiti štabni sektor?
- 16 O: [obilježava] Zaokružio sam.
- 17 P: Da li možete u drugoj boji, ukoliko ima olovka druge boje, zaokružiti
- 18 komandu?
- 19 O: Ne mogu to da zaokružim, ne razumem pitanje.
- 20 P: Da li možete da zaokružite komandu Glavnog štaba? Da li možete da
- 21 zaokružite Glavni štab?
- 22 O: To mogu da zaokružim. Pa o...ova cela šema, osim korpusa,
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 to je Glavni štab.

2 P: Molim Vas, zaokružite.

3 O: Da zaokružim.

4 [obilježava]

5 O: Pardon.

6 P: Da li mesto načelnika štabnog sektora, Manojla Milovanovića, treba da  
7 bude na čelu ovog crveno zaokruženog kvadratića... kvadrata?

8 O: Ne ono da treba da bude, nego je ono bilo mesto na čelu tog kvadrata.  
9 Da li želite da nacrtam to? Ako... ako je potrebno.

10 P: Ne, sasvim dovoljno je za zapisnik. Dakle, na čelu svih ostalih  
11 sektora i ove dve uprave nalaze se načelnici sektora.

12 O: Nalaze se pomoćnici komandanta Glavnog šta...štaba Vojske Republike  
13 Srpske. U formaciji nisu imali naziv "načelnik". Samo je načelnik bio štabnog  
14 sektora, po nazivu.

15 P: Gospodine generale, nije mi namera sporiti se sa Vama, ali smo ovde  
16 čuli svedočenje nekih... od drugih oficira, između ostalog i Manojla  
17 Milovanovića, koji kaže da su na čelu tih sektora bili načelnici, koji su ujedno  
18 i pomoćnici komandanta. Ali to, u ovom trenutku, nije preterano od uticaja. Ono  
19 što hoću da Vas pitam: A da li je to... da li je načelnik štaba, štabnog  
20 sektora, u potpunosti ravnopravan sa ostalim pomoćnicima - kako Vi kažete -  
21 komandanta ili bi se moglo reći da je on prvi među jednakima?

22 O: Po formaciji, načelnik štaba, štabnog sektora, koji je ujedno i  
23 zamenik komandanta Glavnog štaba, je u istom nivou sa ostalim  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 pomoćnicima, s tim što ste vi korektno definisali - prvi, posle komandanta  
2 naravno.

3 P: I da se zakratko vratimo na štabni sektor. Da li ćete se složiti sa  
4 mnom ako kažem da u tom sektoru imamo Upravu za operativno-nastavne poslove, te  
5 da je na čelu te uprave u julu 1995. godine, a i celu 1995. godinu, bio pukovnik  
6 - kasnije general - Radivoje Miletić?

7 O: To je tačno što ste... izvinjavam se, to je tačno što ste Vi rekli.

8 P: U okviru te njegove - ajmo je tako nazvati - uprave, postojala su tri  
9 odeljenja, i to je: Odeljenje za nastavne poslove, Odeljenje za operativne poslove  
10 i Operativni centar. /nerazgovijetno/ tačno?

11 O: Ja bih Vas zamolio da me sad na analizu tih malo nižih nivoa ne  
12 navodite, jer ja se sad stvarno ne sećam, ali Vi ste sastav tačno naveli. S  
13 tim... ne znam gde ste organe rodova... niste spomenuli.

14 P: Samo polako, generale. Doći ćemo i do rodova. Dakle, želim samo da mi  
15 potvrdite da su ova tri... tri odeljenja u okviru Uprave za operativno-nastavne  
16 poslove. Ništa više.

17 O: Tako je, tačno.

18 P: U okviru štabnog sektora su smešteni i organi za rodove. Da mnogo ne  
19 detaljišemo, ali /.../ dakle, možete nam reći, ili da li Vas sećanje služi, koji  
20 su to organi za rodove bili? Ako s... ne znate...

21 O: Evo, evo, neke se sećam, da li ću sve nabrojati, to nisam  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 siguran, ali počnimo redom: Pešadija, oklopno-mehanizovane jedinice,  
2 artiljerija, inženjerija, jedinice PVO, odnosno rod PVO - ne jedinice, rod PVO.  
3 E, sad pravo da Vam kažem, da li sam sve nabrojao, ne mogu da se setim.

4 P: Složit ćete se, pardon... složit ćete se da je načelnik štabnog  
5 sektora, Manojlo Milovanović, prvo-pretpostavljeni starešina i organima i  
6 rodovima, kao i načelniku Uprave za operativno-nastavne poslove, odnosno  
7 načelnicima organa i rodova je prvo-pretpostavljeni starešina Manojlo  
8 Milovanović.

9 O: To ste tačno rekli, nema potrebe da ponavljam.

10 P: Ja bih Vas samo molio na ovu šemu, generale, da u donjem desnom uglu  
11 napišete današnji datum.

12 O: [obilježava]

13 P: Stavite Vaše inicijale i crvenom olovkom, iznad ovog crvenog  
14 kvadrata, upišite "štabni sektor".

15 O: To ustvari da napišem ovo o čemu smo razgovarali?

16 P: Stavite iznad crvenog kvadrata... da, da.

17 O: [obilježava]

18 P: "MM"

19 O: [obilježava] "Načelnik, nač. MM". ŠT je skraćenica za štabni sektor.

20 G. PETRUŠIĆ: Dakle, ovu šemu bi mogli skloniti. Ja bih Vas molio da u  
21 sistem elektronske sudnice stavite dokaz 5D431.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine generale, složiti ćete se sa mnom da je ovo, bar tako piše:  
2 "Formacija broj 111.900, lična i materijalna, Glavni štab Vojske Republike  
3 Srpske, 1993. godine. Vojna tajna, strogo poverljivo, evidencioni broj 1." Da li  
4 nam, ukratko, možete reći šta predstavlja ovaj dokument?

5 O: Ovo što ja, pardon... ovo što ja vidim, to je kopija prve strane  
6 knjige formacije broj koji ste Vi naveli, lična i materijalna Glavnog štaba  
7 Vojske Republike Srpske i ovo je stvarno autentična kopija, pošto S kod "Srpske"  
8 treba da bude veliko, a ne malo.

9 G. PETRUŠIĆ: Molio bi Vas da pređemo na drugu stranu ovog dokumenta.  
10 Možete pomeriti dokument malo u desno... u levo, pardon. Molim Vas, možete...

11 P: Dakle, u naslovu ovog dokumenta stoji: "Pregled dužnosti po  
12 jedinicama i formacijskim elementima, Glavni štab Vojske Republike Srpske."

13 G. PETRUŠIĆ: Ja Vas molim da malo podignete, da bi videli i redni broj  
14 10, dakle... ne, ne, pardon, na dole, na dole dokument do... da možemo videti  
15 redne brojeve od 1 do 10.

16 Je li možete podići dokument? Dovoljno, dovoljno, dovoljno. Hvala.

17 P: Generale, vidite da je to, dakle, formacijska... formacija Glavnog  
18 štaba. Rednim brojem 1 je određen... određena dužnost komandanta Glavnog štaba,  
19 a rednim brojem... pod rednim brojem 10 je načelnik štaba. Ujedlyno, u zagradi  
20 stoji: "zamenik komandanta".

21 Dakle, to je tako bilo predviđeno i 1995. godine,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 formacijskim dužnostima u Glavnom štabu.

2 O: Formacija Glavnog štaba nije se menjala i ovakva je bila i 1995.  
3 godine.

4 P: Molim Vas, pogledajte pod, dakle, rednim brojem 10 imamo štab, a pod  
5 rednim brojem 12 je načelnik Uprave za operativno-nastavne poslove. Da li to  
6 vidite na šemi?

7 O: Vidim.

8 P: Dakle, po ovoj šemi, zakonodavac nije predvideo da je načelnik Uprave  
9 za operativno-nastavne poslove ujedno i zamenik načelnika štaba.

10 O: Formacija nije predvidela takvu mogućnost.

11 P: Dobro, gospodine generale, idemo dalje. Ali što je neko generalno  
12 pravilo, dakle svaki formacijski... formacijski status bi morao biti predviđen i  
13 odgovarajućim pravilima.

14 O: Ni u praksi se nije odstupalo od naziva koji su stajali u formaciji.  
15 Znači, ako nije stajalo za načelnika Uprave za operativno-nastavne poslove da je  
16 ujedno i zamenik, nigde mu se nije ni pisalo, niti je on bio ujedno i zamenik.  
17 Ako dozvolite da dodam, prilikom postavljenja lica - nije bitno kojeg - na ovu  
18 dužnost, pošto je to formacijsko mesto, vidite u ovoj... pukovnik general major,  
19 postavlja se ukazom. I u ukazu piše da je to načelnik Uprave za operativno-  
20 nastavne poslove, a nigde se ne pominje zamenik.

21 P: Gospodine generale, pretpostavljam da znate, a što je i nesporno, da  
22 je general Milovanović, kao načelnik štaba Vojske Republike Srpske, u 1995.  
23 godini, jedan određeni vremenski period, da ne licitiramo tačno koji je to  
24 vremenski period, ali moglo bi se reći, znatan deo tog vremena, bio van  
25 komandnog mesta u Crnoj Rijeci. Da li Vi to znate?

26

27

28

29

30

- 1 O: Poznato mi je.
- 2 P: Da li znate da li je on bio zastupan u tom periodu, kao načelnik  
3 štaba, od bilo kog starešine, pa i od pukovnika, kasnije generala, Miletića? Da  
4 li Vam je poznato?
- 5 O: Meni je poznato da je general Milovanović, Manojlo, bio u sastavu  
6 Vojske Republike Srpske. Nije bio, dakle, odsutan iz Vojske Republike Srpske i  
7 dok je on tu, a nije sprečen bolešću il' nekim drugim razlozima objektivnom  
8 /sic/ neprisustva, ne može ga niko zamenjivati.
- 9 P: Da li je, dakle, general Milovanović - sad znamo da je on bio na  
10 isturenom komandnom mestu 2. krajiškog korpusa - pored svoje redovne dužnosti  
11 načelnika štaba Vojske Republike Srpske, obavljao i neku dužnost koju mu je,  
12 pretpostavljam, dao komandant Glavnog štaba?
- 13 O: Malo mi nije baš jasno pitanje, ali pretpostavljam da Vi mislite da  
14 je on... on je dobio dužnost da komanduje delom jedinica koje su bile na tom  
15 delu ratišta. Znači, u zapadnom delu ratišta.
- 16 P: A da li je on, pored te dužnosti koju je dobio, i dalje ostao  
17 načelnik štaba Vojske Republike Srpske?
- 18 O: On je ostao i dalje načelnik štaba Vojske Republike Srpske.
- 19 P: Mi imamo dokumenata, tačnije rečeno redovnih borbenih i vanrednih  
20 borbenih izveštaja Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, upućenih prema  
21 Vrhovnoj komandi i podčinjenim jedinicama, koje potpisuje pukovnik, a kasnije  
22 general, Miletić, sa statusom "zastupa načelnika štaba". Da je general Miletić  
23 određen za zastupnika načelnika štaba, da li bi takav akt o zastupanju morao  
24 proći kroz Vaš... Vaš sektor?
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 Da li biste Vi morali znati za...

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prije no što odgovorite na to pitanje -  
3 izvolite gospodine Nicholls.

4 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ne znam da li je moj kolega završio sa  
5 svojim pitanjem, ali ova riječ je važna. Draže bi mi bilo da vidimo dokument na  
6 izvornom jeziku, nego da se samo na njega pozivamo i da budemo zabrinuti zbog  
7 različitih nijansi prijevoda na engleski.

8 [Sudije vijećaju]

9 SUDIJA AGIUS: [Simultani prevod] Mislim da ovo što je gospodin Nicholls  
10 kazao je vrlo značajno. Ne znam što bih Vam sugerirao, no možda biste najbolje  
11 učinili kada biste se poslužili tim dokumentom koji imate na pameti.

12 G. PETRUŠIĆ: Ja imam dokument, mogu ga dati.

13 SUDIJA AGIUS: /nedostaje simultani prijevod/

14 G. PETRUŠIĆ: Možemo staviti u elektronsku sudnicu, evo sad mi koleginica  
15 sugeriše.

16 SUDIJA AGIUS: /nedostaje simultani prijevod/

17 G. PETRUŠIĆ: P148... pardon, P48.

18 SUDIJA AGIUS: Izvolite, gospodine Nicholls.

19 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Možemo to, naravno, učiniti, no htio bih  
20 utvrditi je li došlo do greške u transkriptu. Na prethodnoj stranici, u retku 6  
21 stoji, vidimo: "Zamjenjivati načelnika štaba", a trebalo bi stajati: "Zastupati  
22 načelnika štaba".

23

24

25

26

27

28

29

30



1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam što ste to i Vi  
2 kazali.

3 Sada imamo dokument na ekranu, pa možemo to i vidjeti. Ne znam da li  
4 vidi svjedok.

5 Izvolite, gospodine Petrušić, možete nastaviti. Možda ne bi bilo loše da  
6 ponovite svoje pitanje.

7 A ja ću zamoliti prevoditelje da s velikom pažnjom prevode upravo one  
8 riječi koje je će koristiti gospodin Petrušić u svojem pitanju.

9 Izvolite, gospodine Petrušić.

10 G. PETRUŠIĆ:

11 P: Gospodine generale, pogledajte na ovoj prednjoj strani, u zaglavlju  
12 je... stoji: "Glavi štab Vojske Republike Srpske, strogo pov., 03/3-234, datum  
13 22.08.1995. godine."

14 O: Izvinjavam se. Taj dokument nije na mom ekranu.

15 P: O, pardon, pardon, pardon. Ja... o greška, greška.

16 Dakle, da se vratimo, ovaj, ja sam gledao jedan drugi dokument, a ne ovaj  
17 sa monitora. Dakle, u zaglavlju ovog dokumenta je: "Glavni štab Vojske Republike  
18 Srpske, strogo pov. 03/3-195, datum 14.07.1995., vrlo hitno, predsjedniku  
19 Republike Srpske, komandama..."

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da nije potrebno ovo sve  
21 pročitati. Možemo li prijeći na donji dio dokumenta, gdje se nalazi potpis.  
22 Mislim da treba prijeći na iduću stranicu.

23 G. PETRUŠIĆ: Da, slažem se, predsjedniče Veća.

24 Dakle, zadnja strana.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moramo prijeći na iduću, odnosno  
26 posljednju stranicu, gdje se već nalazi potpis.

27

28

29

30

1 G. PETRUŠIĆ: Dakle, generale, vidite da je ovaj dokument izdan od strane  
2 Radivoja Miletića, a piše: "Zastupa načelnika štaba, general major Radivoje  
3 Miletić."

4 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, oprostite. Ne ulažem nikakav  
5 prigovor, ali mislim da je ponovno došlo do greške u prijevodu, jer mislim da bi  
6 trebalo prevesti sa riječima "standing in", odnosno "zastupati".

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To u ovom trenutku za svjedoka nije  
8 doista relevantno, jer on vidi riječi u izvorniku.

9 Izvolite.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Žao mi je što interveniram, ali riječ je  
11 o jezičnom problemu. Mi ovdje imamo izvrsne prevoditelje, a mislim da  
12 prevoditelji vide potpuno jasno što u dokumentu stoji, što znači da oni  
13 očigledno mogu to prevesti na taj način. I zato ne shvaćam zašto Tužitelj  
14 insistira na riječi "standing in", a mi imamo ovdje prevoditelje koji doista  
15 savršeno vladaju i B/H/S-om i engleskim jezikom i mislim da bi trebalo vjerovati  
16 prevoditeljima.

17 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Pa čini se da to vrijedi samo za danas,  
18 gospodine predsjedavajući.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem i gospođi Fauveau i  
20 gospodinu Nichollsu, no mislim da bi se cijelo ovo pitanju moglo razriješiti  
21 onim pitanjima koja će postaviti gospodin Petrušić svjedoku. Izvolite.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. PETRUŠIĆ: Gospodine generale, da li je u Vašu upravu, odnosno Vaš  
2 sektor, ikad stigao zahtev da general Miletić bude postavljen za zastupnika  
3 načelnika štaba Vojske Republike Srpske?

4 O: Nit' je stigao zahtev, nit' je takva naredba napisana. Dakle, general  
5 Miletić, po naredbi, nikoga nikad nije zastupao, po naredbi. Jer nije naredba ni  
6 napisana.

7 Ako dozvolite da dodam, ovde tačno piše na ovoj kopiji, ja ne mogu to da  
8 sporim, da "zastupa", samo to nije pravilno napisano. Tu je trebalo da stoji  
9 "načelnik štaba general potpukovnik Manojlo Milovanović", a da general Miletić,  
10 kojemu je on verovatno reko "potpisuj neka dokumenta za mene", stavi ispred "za"  
11 i potpiše se. Ja tumačim pravila, al' eto vidite kako se *de facto* desilo.

12 P: Dakle, general Milovanović je mogao reći generalu Miletiću da  
13 potpisuje neka dokumenta u njegovo ime?

14 O: Ne bi to general Miletić smeo da radi da mu nije dozvolio general  
15 Milovanović, ali verovatno mu je skreno pažnju šta može, a šta ne može da  
16 potpisuje.

17 P: Da li ovi borbeni izveštaji, bilo redovni bilo vanredni, upućeni  
18 predsedniku države i nižim komandama, spadaju u one dokumente koje je general  
19 Miletić mogao potpisivati, a po ovlašćenju nače... svog načelnika štaba, Manojla  
20 Milovanovića?

21 O: Pa, baš ne bih mogo da Vam odgovorim na to pitanje. Očigledno da je  
22 potpisao. Ovo su izgleda redovni dnevni izveštaji koje... koji do...doduše  
23 sadrže bitne podatke, ali pošto su rutinski, onda je to, pretpostavljam, general  
24 Milovanović ovlastio generala Miletića

25  
26  
27  
28  
29  
30

1 da to potpisuje.

2 P: Da li bi se onda moglo reći da redov... za redovno funkcionisanje  
3 štaba tokom dana, iz tog štaba trebaju izaći određena dokumenta koja nemaju  
4 takvu važnost i koja očigledno može potpisati general Miletić? Da li bi se tako  
5 moglo reći?

6 O: Takva dokumenta je mogo da potpiše general Miletić, ali važna  
7 dokumenta nikako nije mogo da potpiše bez konsultacije sa generalom  
8 Milovanovićem. Znači, pretpostavljam da ga je morao zvati telefonom da ga pita,  
9 a i tad i ako ga... ako mu je reko "potpiši", onda je mogo da potpiše.

10 P: Dakle, general Milovanović prima svaki ovaj izveštaj na isturenom  
11 komandnom mestu i on zna, odnosno on vidi, da taj dokument... da taj dokument  
12 potpisuje general Miletić.

13 O: Pošto ja nisam siguran kako da odgovorim na to pitanje, molim Vas da  
14 mi vratite zaglavlje, da vidim kome je poslato.

15 G. PETRUŠIĆ: Molim Vas, stavite prvu stranu ovog dokumenta koji je već u  
16 elektronskoj sudnici.

17 SVJEDOK: Mogu li da odgovorim?

18 G. PETRUŠIĆ:

19 P: Da, izvolite.

20 O: Eh, evo stoji ovo: "IKM-2 GŠVSR...VRS". Tu je bio general  
21 Milovanović. I on je znao, znači, za ovaj dokument i znao je ko ga je potpiso.

22 P: I on se, u svakom slučaju, mogao usprotiviti ovom potpisu, na ovom  
23 dokumentu i svakom drugom, da nije ovlastio generala Miletića da ga zastupa, ja  
24 bih reko, u redovnim štapskim poslovima.

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa logično je da se mogo usprotivit. Izvinjavam se. Zato što je on  
2 njemu pretpostavljeni. Ali ovde nije imo potrebe da se protivi.

3 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsedavajući, vidim da je vreme pauze.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imat ćemo kratku pauzu od 25 minuta.  
5 Hvala. Molim da svi ustanu.

6 ... Početak pauze u 12.32h

7 ... Sjednica nastavljena u 12.59h

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Petrušiću.

9 G. PETRUŠIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Molio bih da se u sistem  
10 elektronske sudnice stavi dokument 5D447.

11 P: Gospodine generale, ovo je dokument Glavnog štaba Vojske Republike  
12 Srpske, potpisan od strane načelnika štaba, general potpukovnika Manojla  
13 Milovanovića.

14 Da li to vidite?

15 O: Vidim.

16 P: Molim Vas, pročitajte dokument.

17 O: Pročitao sam.

18 P: Složit ćete se da se, u najkraćem, u ovom dokumentu radi o premeštaju  
19 vojnika iz 65. zaštitnog moto... zaštitnog motorizovanog puka u Drinski korpus.  
20 Da li je to tačno?

21 O: Da, tačno.

22 P: Dokument je izdao... izdat, dakle rekli smo 21.08.1995. godine. Da li  
23 bi se ovo... ovaj dokument, odnosno njegova sadržina, mogla podvesti pod pojam  
24 uobičajenih redovnih poslova za funkcionisanje štaba? Jednostavnije rečeno, da  
25 li ovaj dokument mogao napisati general Miletić?

26 O: O...ovo nije trebao da potpiše ni general Manojlo Milovanović.

27

28

29

30

1 Ovo sam trebao da potpišem ja. Ja sam bio nadležan, a ako se sećate, ustvari ja  
2 ću i časnom Sudu skrenuti pažnju, da je ovaj broj 09, broj koji je koristio  
3 sektor u kojem sam ja bio. Moguće je, dakle, da ja nisam bio prisutan, a ovo je  
4 trebalo rešiti hitno i onda je potpisao general Manojlo Milovanović.

5 Kol'ko se ja sećam, mi smo tada imali velikih problema na zapadnom delu  
6 ratišta i bili smo svi tamo, ali nismo uvek bili svi na jednom mestu. Kad kažem  
7 "mi", mislim na generale iz Glavnog štaba Vojske Republike Srpske.

8 P: Tad je general Milovanović bio zajedno sa Vama, odnosno Vi ste bili  
9 zajedno sa generalom Milovanovićem na zapadnom ratištu?

10 O: Da, tačno.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Nicholls.

12 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Da razjasnimo, o kom vremenskom periodu  
13 govorimo? Samo o datumu kad je izdat ovaj dokument ili je ovo pak uopšteno  
14 pitanje?

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Gospodine Petrušiću.

16 G. PETRUŠIĆ: Govorim o ovom datumu. Dakle, govorim o 21.08.1995. godine.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Za zapisnik da kažem, u redu 16 ja sam  
18 rekao "da, to je s pravom rečeno". Nije ispravno ušlo u zapisnik.

19 G. PETRUŠIĆ: Dakle, gospodine generale, na...

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nakon što spomenete datum, morate onda  
21 zatražiti od svedoka da potvrdi da li, odgovarajući na Vaše prethodno pitanje,  
22 da li to što je rekao i dalje važi za 21. august 1995. godine.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. PETRUŠIĆ:

2 P: Generale, čuli ste sugestiju predsednika Veća, pa Vas pitam da li ovo  
3 o čemu smo govorili, o ovom nared... o ovom obaveštenju i prisutnosti generala  
4 Milovanovića i Vas na zapadnom ratištu, važi za dan 21.08.1995. godine?

5 O: Kad sam davao odgovor, ja sam upravo imao u vidu samo ovaj datum,  
6 21.08.1995. godine jer se dobro sećam da smo mi bili na zapadnom delu ratišta.

7 Ali, da li smo bili zajedno ili nismo, to ne mogu da se setim. Kad kažem  
8 "zajedno", mislim na isto mesto, a u za... na zapadnom delu ratišta smo bili.

9 P: Dakle, sa tog komandnog mesta, odnosno isturenog komandnog mesta  
10 Glavnog štaba, general Milovanović je imao mogućnost korišćenja i radio-relejnih  
11 veza i teleprinteru i svih prerogativa komande. Kad kažem "prerogativa", mislim  
12 pre svega na delovodne brojeve i sve ostalo što stoji u zaglavlju... u zaglavlju  
13 ovog dokumenta.

14 O: Sve dok radio-relejne veze nisu bile razrušene bombardovanjem, on je  
15 imao mogućnosti da ovo radi na bilo kom delu ratišta koja je kontrolisala Vojska  
16 Republike Srpske.

17 P: Da ne stvaramo zabunu oko vremenskog perioda - kad ste pomenuli  
18 bombardovanje, o kom vremenu govorite?

19 O: 1995. godini.

20 P: A kad su uništene veze?

21 O: Pa ne sećam se tačno, ali mislim pred kraj 1995. godine, pred ovaj  
22 Dejtonski sporazum, skoro su nam sve radio-relejne veze bile uništene. Ovog  
23 datuma sigurno nije, jer je ovo poslato preko teleprinteru.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A da je u Vašu... Vaš sektor stigao ovakav dokument sa potpisom  
2 generala Miletića, kako biste postupili?

3 O: Pa skrenuo bi mu pažnju da to više ne radi.

4 P: Da li bi ste mu rekli...

5 O: A...

6 P: Da, izvolite.

7 O: A...a...a pre... najpre bi pročitao o kome se radi. Pošto se radi  
8 ovde o premeštaju vojnika, možda bi mu i up...oprostio, ali da je neki drugi  
9 premeštaj, ne bi mu oprostio sigurno. Mislim, ne bi ga ja kaznio, nisam  
10 nadležan, ali svakom kolegi rekao bi da to ne radi.

11 P: A da li je Vama general Miletić mogao izdati bilo kakvo naređenje?  
12 Govorim o naređenjima, gospodine generale. Budimo precizni.

13 O: Meni general Miletić nikada nije mogao izdati nikakvo naređenje.

14 P: A da li je on mogao koordinirati rad komande?

15 O: Kako ja shvatam termin "koordinirati", to on nije mogao. Ako mislite  
16 na nešto drugo, molio bi Vas da mi jasnije postavite pitanje.

17 P: Generale, da li ste vi imali kolegijume, da li ste održavali  
18 kolegijume, odnosno da li Vam je jednostavno poznat taj pojam, i ako jeste,  
19 možete li nam reći nešto o tome?

20 O: Održavali smo kolegijume, ali do prvoga... do 15. januara 1996.  
21 godine. Sve su to bile vanredne sednice, kolegijumi Glavnog štaba. Znači, tek u  
22 1996. godini, kad je nastao mir, imali smo redovne sednice. U toku rata nismo  
23 imali redovne sednice, nego po potrebi. Najviše tih sednica se odnos... koje su  
24 morale biti održane, se odnosilo na personalne poslove, kad smo morali doneti  
25 stav o unapređenjima, postavljenima, pohvalama i tako dalje. To sam Vam već  
26 reko, šta tu spada.

27

28

29

30



1 P: Kad govorite "mi", "kad smo morali doneti", recite mi ko je bio, ko  
2 su to "mi", ko je bio član tog kolegijuma?

3 O: Da l'...

4 P: Ko su bili članovi kolegijuma?

5 O: Da l' hoćete da Vam nab... mhm, par...pardon, da l' hoćete da Vam  
6 nabrojim lica?

7 P: Prvo da mi potvrdite: Da li postoji uži i širi kolegijum?

8 O: Postoji.

9 P: Recite mi, ko ulazi u uži kolegijum?

10 O: U uži kolegijum ulazi komandant Glavnog štaba Vojske Republike  
11 Srpske, načelnik štabnog sektora i svi pomoćnici.

12 P: Kad kažete "pomoćnici", mislite na pomoćnike komandanta Glavnog  
13 štaba?

14 O: Mislim na pomoćnike komandanta Glavnog štaba za obaveštajno-  
15 bezbednosne poslove, za organizacijsko-mobilizacijske poslove, za pozadinu, za  
16 vazduhoplovstvo i protiv-vazдушnu odbranu i pomoćnik za planiranje, razvoj i  
17 financije.

18 P: A recite mi tko su članovi šireg kolegijuma. Da bismo uštedeli na  
19 vremenu, nema potrebe upuštati se u neki personalni... posebno personalni  
20 sastav.

21 O: U članove šireg kolegijuma ulazili su komandanti korpusa,  
22 svih korpusa; komandant vazduhoplovstva i protiv-vazдушne odbrane i, po potrebi,  
23 neki komandanti samostalnih jedinica koje su pripadale Glavnog štabu, kao što  
24 je, na primer, gardijska brigada.

25 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio u sistem elektronske sudnice dokument P5,  
26 odnosno 0005. P...P...P5. I radi bržeg prolaženja kroz ovu

27

28

29

30

1 materiju, zamolio bih poslužitelja da ovaj dokument da svedoku u *hard copy*.

2 P: Dakle generale, ukratko, vidite da je ovo - potvrdit ćete mi ustvari  
3 da je ovo - Direktiva broj 7, izdata od strane... Direktiva broj 7, izdata od  
4 strane Vrhovne komande Oružanih snaga Republike Srpske, koju je potpisao vrhovni  
5 komandant dr. Rad...Radovan Karadžić, i da također - pogledajte zadnju stranu -  
6 stoji da je tu direktivu izradio pukovnik Radivoje Miletić. Datum je 8. mart  
7 1995. godine. Dakle, da li se slažemo da to stoji na ovom dokumentu?

8 O: Ja gledam u kopiju tog dokumenta i vidim ga na ekranu.

9 P: Ja bi Vas zamolio da pogledate... pod brojem 1, na prvoj strani ovog  
10 dokumenta stoje: "Osnovne karakteristike međunarodno-vojne... međunarodne vojne  
11 političke situacije", a na strani 2 u tog srpskoj verziji stoji: hrvatsko-  
12 muslimanske koalicione snage".

13 Da li se, generale, slažete da su ove dve tačke, dakle napisane takve  
14 kakve jesu u sektoru obavez...obaveštajno-bezbednosnih poslova?

15 O: Ja ne znam gde su te tačke napisane, ali piše da je izradio general  
16 Miletić.

17 P: To nije sporno, general...

18 O: Ja ne znam. Ne znam ja gde je to napisano. Da dodam: Ja sam ovu  
19 direktivu vidio prvi put 12.05.2005. godine, kad mi je pokazao gospodin  
20 McCloskey. Da li izgovaram dobro to prezime?

21 P: Gospodine generale, ja ću se složiti sa Vama, da ste vi nju...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da ste bar tad tako rekli, da ste tu direktivu prvi put videli tada, ali ste  
2 također tada rekli Tužiocu da od Vas, od Vašeg sektora, nije ništa traženo  
3 prilikom sastavljanja direktive.

4 Moje pitanje je: Da li onaj tko oformljuje direktivu, odnosno, u ovom  
5 slučaju, kako to piše: "Izradio pukovnik Miletić", da li on od pojedinih sektora  
6 dobija ove tačke o kojima Vam ja govorim? To je moje pitanje?

7 O: Ako mu je komandant Glavnog štaba naredio /.../ da...da konsultuje  
8 neke sektore i da traži priloge, onda je on... to on bio dužan da uradi.

9 P: Ja Vas samo pitam da li je prilog 1 i 2 - obzirom na svoju sadržinu,  
10 kakav je taj prilog - jedino mogao doći iz obaveštajno-bezbednosnog sektora,  
11 obzirom da se govori o snagama neprijatelja... neprijateljskim snagama, a Vi  
12 jako dobro znate da je neprijatelj u nadležnosti obaveštajno-bezbednosnog,  
13 odnosno pre svega, obaveštajnog odeljenja.

14 O: Prema mojem vojničkom znanju opštem, a i *de facto*, pretpostavljam da  
15 ovo niko nije mogo drugi dati osim tog sektora, jer ovakvi podatci su dostupni  
16 tome sektoru.

17 P: I taj sektor ih daje pukovniku Miletiću?

18 O: To n...

19 P: Sudeći po onome što stoji u...u...u... na zadnjoj strani direktive,  
20 pod naznakom "izradio".

21 O: To...To nem... ne mogu da odgovorim na to pitanje. Ne...ne znam ja da  
22 li su oni to dali ili nisu.

23 P: Molim Vas, pogledajte tačku 3. To je, dakle da ponovim, direktiva  
24 Vrhovne komande, dakle predsednika Republike,

25

26

27

28

29

30

1 i on u toj tački 3 daje zadatke Vojsci Republike Srpske. Imajući u vidu, a ja ću  
2 se pozvati... pozivam Vam sa Vaše opšte vojno znanje, da li, dakle, ovaj zadatak  
3 formuliše predsedn... tada predsednik Karadžić, dr. Karadžić, obzirom da se daje  
4 celoj vojsci?

5 O: Tačku 3 obavezno formuliše onaj koji potpisuje odluku.

6 P: Dakle, složiti ćemo se da je to predsednik Karadžić?

7 O: Kao vrhovni komandant, koji je potpisao ovu odluku, on decidno  
8 formuliše tačku 3 i tačku 4.

9 P: Ako dođemo do tačke 5, koja je na strani 7, vidite da stoje: "zadaci  
10 jedinicama". Je li vidite na vrhu strane "zadatke jedinicama"?

11 O: Vidim, i na monitoru i na...

12 P: Dakle, ti zadaci su zadaci podčinjenim jedinicama. Da li je to tako?  
13 Podčinjenim jedinicama, odnosno operativnim sastavima. U ovom slučaju, 2.  
14 krajiškom, 1. krajiškom, Istočno-bosanskom korpusu, Drinskom korpusu i  
15 Hercegovačkom. Da li je to tako?

16 O: Svim korpusima - i Sarajevskom, dakle uključujući, niste ga pomenuli  
17 - vazduhoplovstvu i protiv-vazdušnoj odbrani i Centru vojnih škola "Rajko  
18 Balač", kao borbenom delu Vojske Republike Srpske.

19 P: Dakle, taj zadatak, tih operativnim sastavima daje komandant Glavnog  
20 štaba, general Ratko Mladić?

21 O: Ne.

22 P: Hoćete mi reći ko ga daje?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa vrhovni komandant Vojske Republike Srpske, predsednik Karadžić.

2 P: U redu. Idemo, generale, na tačku 6, a to je 10. strana u srpskoj  
3 verziji: "Obezbeđenje borbenih dejstava." Da li vidite?

4 O: Vidim.

5 P: Dakle, prema Vašem vojnom znanju, tko bi uradio ovu tačku, odnosno  
6 koji sektor bi se bavio ovom problematikom?

7 O: Izvinjavam se, samo da pročitam tekst.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nicholls.

9 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Mogu li zamoliti kolegu da razloži  
10 pitanje, jer...pitanje: Tko ga je napisao? Na koga se odnosi? Imam u dokumentu  
11 imena ljudi koji su navedeni kao osobe koje su ga sastavile, a mislim da hoće da  
12 mu postavi neko drugo pitanje.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

14 Generale, čuli ste gospodina Nichollsa. Najpre nam recite tko je napisao  
15 ovaj dokument, pod ovom tačkom?

16 SVJEDOK: Časni Sude, ovaj dokument je napisao onaj koji je naveden ovde  
17 da je izradio, pukovnik Radivoje Miletić. Pa je on napisao i ovu tačku, broj 6.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A tko se bavio tim pitanjima koja se  
19 spominju u ovom pasusu?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Za moralno-psihološke pripreme bio je nadležan Sektor za moral  
2 i pravne poslove, ali sam čitao tekst da bi mogo da izreknem sledeću rečenicu:  
3 Ova fraza se mogla prepisati iz bilo kojih dokumenata, pa čak i iz literature  
4 koja govori o moralno-psihološkim pripremama boraca za neku akciju, zadatak i  
5 tako dalje.

6 Nadležnost je, dakle, ovog sektora kojeg sam pomenuo, ali to ko je njemu  
7 dostavio, to ja ne znam. Kad kažem "njemu", izvinjavam se, generalu Miletiću.

8 G. PETRUŠIĆ:

9 P: Generale, ja se neću baviti pojedinostima u ovoj, niti u bilo kojoj  
10 drugoj, tački i to mi nije bila namera u...u... ovaj, sa Vama, ali Vam hoću  
11 reći, odnosno sugerisati, da je tako pripremljen akt, odnosno da su svi sektori  
12 odradili po tačkama ono što su trebali da urade i što je sadržano u ovom  
13 dokumentu; da je to prikupio, tad pukovnik, Miletić i da je on to stavio u ovu  
14 formu koju Vi imate ispred sebe i koja se zove "Direktiva br. 7"; da je nakon  
15 tako date forme, ta direktiva otišla na potpis Radovanu Karadžiću, koji je mogo  
16 da kaže da je prihvata, ne prihvata, odbija, vrati i tome slično. Da li se  
17 slažete sa mnom?

18 O: Za sve formulacije u ovoj direktivi, prema mom opštem saznanju, a  
19 naročito za t...tačke od 3 do... od 3 do... do broja 7, odgovoran je potpisnik,  
20 a to znači vrhovni komandant Vojske Republike Srpske, predsednik Republike  
21 Srpske. Izrađivaču, ako dozvolite da kažem...

22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine, imamo jedan problem.  
2 Pročitat ću što stoji u zapisniku, a Vi onda možete dovršiti svoj odgovor, jer  
3 posljednji dio odgovora nije došao do nas u prijevodu.

4 "Što se tiče formulacija svih točaka u ovoj direktivi, prema mojim općim  
5 saznanjima, i konkretno u vezi s točkom broj 3 i 7, odgovornost je na onom koji  
6 potpisuje, odnosno vrhovni komandant Vojske Republike Srpske, predsjednik  
7 Republike Srpske." I onda ste rekli još nešto, ali to se nije pojavilo u  
8 transkriptu. Možete li to, molim Vas, ponoviti?

9 SVJEDOK: Ne mogu da se setim šta sam rekao. Oprostite, stvarno.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušić, ja se sad ovdje ne  
11 bi htio miješati, jer Vi ste postavili svoje pitanje. Mogli biste ponoviti svoje  
12 pitanje ili jedan njegov dio. Ne želim se miješati u način na koji Vi vodite  
13 svoje unakrsno ispitivanje.

14 G. PETRUŠIĆ: Pa to bi bio, uglavnom, odgovor na... na moje pitanje.

15 P: Generale, da li, kad gledate ovaj akt, po Vašem znanju... vojnom  
16 znanju, njemu nešto možda nedostaje, fali, ima nekih mana?

17 O: Ovo je kop...kopija dokumenta. A sam dokument, s obzirom na  
18 stepenovanje tajne - a to piše u desnom uglu, na prvoj strani: "narodna odbrana,  
19 državna tajna" - je morao biti overen pečatom na svakoj stranici. To je glavna  
20 z... kako da kažem, prema vojnim pravilima, to je glavna zamerka tom dokumentu.

21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 I sad ja ne znam da li ova kopija nešto nije u redu ili je tako dokument i  
2 urađen. Ko će znati.

3 Pogledajte tačku 6. Pa ima 6.1, a gde je 6.2? Ako se označi 6.1 u  
4 metodologiji, treba da postoji i 6.2. A 6.2 ne... ne postoji.

5 P: Da li Vi hoćete reći da je postojala mogućnost da se neke stranice  
6 falsifikuju, odnosno izbace iz ove Direktive, dodaju ili tome slično?

7 O: Ne, ne, ne mogu da odgovorim. To ne mogu da pretpostavljam. Ja  
8 govorim u metodološkom smislu šta je neispravno.

9 P: Recite mi, na kraju, generale, u direk... imajući u vidu ovu  
10 Direktivu i njene tačke od 1 do 7, a mislim da smo ih sve prešli, recite mi koja  
11 ja to tačka koju je napiso pukovnik... tada...tadašnji pukovnik Miletić? Koju je  
12 on napisao? Je li ima takve tačke ovde?

13 O: Pa on je napiso sve, ali ništa nije iz njegove nadležnosti. On je,  
14 jednostavno, kao tehničko lice, ispisao to. Da je potpisnik imo neke primedbe,  
15 on bi mu rekao to i on bi moro da ispravi to, pa da ponovo vrati. Takva je  
16 procedura.

17 P: Dakle, da li Vi... a ko tu direktivu može da ispravi i da vrati?

18 O: Pretpostavljam da je obavezno morao da pogleda k...komandant Glavnog  
19 štaba Vojske Republike Srpske, pre nego što uputi ovakav dokument da ga potpiše  
20 predsednik. Ali nekad je predsednik potpisivo i bez znanja komandanta Glavnog  
21 štaba Vojske Republike Srpske i ja ne znam, znači, da li je komandant Glavnog  
22 štaba ovo pogledao ili nije. Međutim, predsednik, kad je pregledao direktivu  
23 prilikom potpisivanja, mogo je da kaže: "Ovo ne valja ništa, vratite nazad i  
24 pišite kako sam ja rekao." A onda izdiktira to što je rekao ponovo, zapiše taj

25

26

27

28

29

30



1 ko mu je donio direktivu šta je napisao i onda mu podnese na potpis.

2 Sve dok to ne bude u redu, kako je želeo potpisnik, ne može bit  
3 potpisano.

4 P: A pošto je to državna tajna, dokument sa oznakom "državna tajna", tko  
5 je Karadžiću odneo tu direktivu? Da li imate znanje o tome?

6 O: Ne znam ja ko je to uradio.

7 G. PETRUŠIĆ: Dobro. Ja bih molio u sistem elektronske sudnice, dakle da  
8 se vratimo na 5D431. Molim Vas drugu stranu. U redu.

9 P: Dakle generale, opet smo na ovoj formaciji Glavnog štaba Vojske  
10 Republike Srpske. Videćete pod brojem 5: "načelnik, Odeljenje za vezu sa stranim  
11 vojnim predstavnicima." Recite mi da li je u tom odelenju... da li je načelnik  
12 tog Odeljenja za vezu bio... bio pukovnik Miloš Đurđić?

13 O: Kol'ko se ja sećam, najpre je načelnik tog odeljenja bio pukovnik  
14 Vidoje Magazin, a njega je kasnije zamenio pukovnik Miloš Đurđić.

15 G. PETRUŠIĆ: I molim Vas dokument P33.

16 P: Dakle generale, ovo je dokument od 09.07.1995. godine, izdat od  
17 strane Glavnog štaba Vojske Republike Srpske... Glavnog štaba Vojske Republike  
18 Srpske...

19 G. PETRUŠIĆ: Molim Vas, spustite dokument da vidimo potpis.

20 P: ...potpisan od strane pomoćnika komandanta, general majora Zdravka  
21 Tolimira.

22 G. PETRUŠIĆ: Sad molim da se vratite na početak dokumenta.

23 P: Recite mi generale, odakle je izašao ovaj dokument?

24 O: Kako mislite odakle je izašao? Pa vidi se da je iz Glavnog  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 štaba Vojske Republike Srpske.

2 P: Iz kog... da li je ovaj broj 09, to sam hteo...

3 O: 09 nije.

4 P: Broj 12 je štapski broj?

5 O: Svaki od naših sektora imo je svoj broj. U mom sektoru je bio broj  
6 09. U ša... u štabnom sektoru je bio broj 03, a s obzirom na činjenicu - malo  
7 podignite, molim Vas, malo podignite dokument - da je ovde u potpisu pomoćnik  
8 komandanta general major Zdravko Tolimir, onda ja zaključujem da taj broj  
9 pripada Sektoru za obaveštajno-bezbednosne poslove.

10 Ako dozvolite, časni Sude, da kažem da sam ja zapamtio koji broj kome  
11 pripada... samo štabni sektor i moj sektor. A ove druge sektore, pravo da Vam  
12 kažem, nisam zapamtio, pa mi oprostite što sam ja na osnovu logike zaključio da  
13 to pripada Sektoru za organizacijsko-mobilizacijske i pers... ovaj, Sektoru za  
14 obaveštajno-bezbednosne poslove.

15 P: Generale, Vi ste od 1993. godine bili u personalnoj upravi, odnosno  
16 sektoru Glavnog štaba i da li znate, od tog vremena pa do kraja rata, da li je  
17 ikada određivan zastupnik načelnika štaba?

18 O: Ja sam u Glavnom štabu bio od 1994. godine pa do kraja rata. U tom  
19 vremenu, nije napisana nijedna naredba o zastupanju. Da je napisana to bi, po  
20 pravilima odnosa u štabu, moralo biti u sektoru gde sam ja bio pomoćnik  
21 komandanta. Ali ja takav dokument nisam vidio.

22 P: Gospodine generale, imate li saznanja u julu 1995. godine, da li je  
23 general Miletić bio odsutan van komandnog mesta? Konkretno, da li je bio u  
24 Beogradu?

25 O: Ne znam ja gde je bio general Miletić u to vreme.

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, ne znate da li je bio odsutan sa komandnog mesta?  
2 O: Ne, ne znam ni da li... ili je odsutan ili je negde otišo. On je bio  
3 lociran u Crnoj Rijeci.  
4 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsedavajući, jasno je da ima još neko kratko  
5 vreme, možda jedan minut, do kraja rada današnjeg dana... do kraja rada. Ja bih  
6 Vas molio da se ovde danas zaustavim, a sutra moguće da uopšte neću imati  
7 pitanja ili, eventualno, jedno ili dva pitanja.  
8 SVJEDOK: Časni Sude, da li bi ja mogo jednu korekciju ovde da napravim,  
9 s obzirom da se bojim da u zapisniku neće moja interpretacija biti dobro i  
10 precizno napisana?  
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. Pretpostavljam da čitate  
12 engleski transkript.  
13 SVJEDOK: Da, da. Ja Vam se izvinjavam ako ne pročitam dobro na  
14 engleskom: *I don't know either way his location was in Crna Rijeka*. Ja ne  
15 govorim o tome da je on u to vreme bio u Crnoj Rijeci, jer ja to ne znam. Nego  
16 da je on sve vreme rata bio lociran u Crnoj Rijeci.  
17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine generale. Prije no što  
18 prekinemo s radom - gospodine Krgović ili gospodin Josse, hoćete li vi unakrsno  
19 ispitivati ovog svjedoka?  
20 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Da, ja bih volio unakrsno ispitati ovog  
21 svjedoka.  
22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A koliko dugo?  
23 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Najmanje jedan sat.  
24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Sarapa?  
25 G. SARAPA: Ne vjerujem da ćemo imati pitanja za svjedoka,  
26  
27  
28  
29  
30

1 zavisi o unakrsnim ispitivanjima koja će slijediti, ali vjerujem da nećemo imati  
2 pitanja.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda nastavljamo sutra ujutro.  
4 Gospodine generale, od sada pa do sutra molim Vas, ni sa kim nemojte razgovarati  
5 o svojem iskazu.

6 SVJEDOK: Ja sam Vas u potpunosti razumio.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.

9 ... Sjednica završena u 13.48h.

10 Nastavak zakazan za utorak,

11 18.09.2007., u 09.00h.

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30